głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:
Historia na dokumentach str. 3
Ślady polskie na Ukrainie str. 4
JEMIOŁA – Odwaga myślenia str. 5
Banik jeszcze nie rezygnuje str. 8

WTOREK
14 CZERWCA 2005
NR 70
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

…piątek pod wieczór chór szkolny „Crescendo" SP im. St. Hadyny w Bystrzycy przywiózł …nica nie tylko słoneczną pogodę, ale również Brązowy Medal Światowego Konkursu Pieśni Chóralnej „Svátky písní Olomouc". Nasz, zaolziański chór wystartował w kategorii C (chóry dziecięce do lat 16) wraz z chórami szkół muzycznych i domów dzieci i młodzieży z całej Europy. Crescendowcy wykonali zróżnicowany repertuar – utwory M. …, L. Marenzio oraz 2 opracowania pieśni ludowych. Jury oceniło występ 33-osobowego zespołu z Bystrzycy 72 punktami, co oznacza, że zabrakło tylko 3 punktów do zdobycia medalu srebrnego. Taka ocena potwierdza wysoki poziom wymienionego chóru, a zarazem mobilizuje chórzystów oraz kierownictwo chóru w osobach D. Cymerys i A. … do dalszej pracy z muzycznie utalentowaną młodzieżą.

Wicehetman gościem wójtów

HYRCZAWA (kor) – Pavol Lukša – wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. transportu i ochrony środowiska – był w ub. piątek gościem czerwcowego posiedzenia Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego. Odbyło się ono w Hyrczawie.

Z gościem z Ostrawy wójtowie 15 podbeskidzkich miejscowości dyskutowali m.in. na temat dofinansowania przez władze województwa ważnych regionalnych przedsięwzięć. Chodzi np. o planowaną budowę nowej drogi łączącej Hyrczawę z Bukowcem, która powinna skrócić hyrczawianom drogę do Jabłonkowa o prawie 10 km.

Tematem obrad SGRJ były ponadto przygotowania do jubileuszowej, 10. edycji zawodów narciarskich „Beskidzka narta". Dotychczas w tej sztandarowej zimowej imprezie sportowej Stowarzyszenia brali udział wyłącznie uczniowie zaolziańskich czeskich i polskich podstawówek. Do udziału w jubileuszowej edycji organizatorzy zamierzają zaprosić także przygraniczne szkoły z Polski i Słowacji. To wiąże się jednak z wyższymi kosztami. SGRJ liczy zatem na pomoc władz województwa. Zamierza też wystąpić o dotację z unijnego programu Interreg.

Fot. archiwum zespołu

Laury dla Farany

PRAGA (sch) – Dobra passa **Adama Farany**, ucznia frysztackiej PSP oraz młodego pianisty kształcącego się pod okiem naucz. **Haliny Heinz** w karwińskiej Podstawowej Szkole Artystycznej trwa.

Po międzynarodowym sukcesie w Koszycach A. Farana znalazł się w ogólnopaństwowej czołówce młodych pianistów, zajmując w niedzielę na prestiżowym konkursie „Prague Junior Note" wysokie 2. miejsce w swojej (najstarszej) kategorii. – *Młodych czeskich pianistów ocenia międzynarodowe jury. Dzięki temu nasze dzieci mają szansę zaistnieć również poza granicami kraju* – wyjaśnia H. Heinz.

A. Farana przekonał do siebie jurorów 20-minutowym recitalem, na który złożyły się utwory Haendla, Liszta, Scarliati'ego i Martinů. – *Jestem tu po raz czwarty. Dwa razy udało mi się zdobyć akt uznania, ale na żaden większy sukces nie liczyłem!* – zdradził nam tuż przed powrotem do domu młody wirtuoz.

Nadszedł sezon festynów

Rozpoczął się sezon festynów szkolnych, bez których trudno sobie na Zaolziu wyobrazić schyłek roku szkolnego... Nie bacząc na rzęsisty deszcz i dokuczliwy chłód, dyrekcje niektórych naszych szkół we współpracy z kołami Macierzy Szkolnej w ubiegłą sobotę urządziły swój doroczny festyn.

Imprezy te są okazją do zaprezentowania przez dzieci umiejętności śpiewaczych, tanecznych i gimnastycznych, a ponadto efektów aktywności i polotu artystycznego ciała pedagogicznego oraz zdolności organizacyjnych i zaangażowania rodziców działających w Macierzy Szkolnej.

Co poniektóre koła Macierzy są wylęgarnią i kuźnią nowych społeczników, na których z utęsknieniem czekają środowiska PZKO-wskie.

Pod koniec tygodnia kolejna porcja festynowej zabawy. Oby tym razem pogoda okazała się łaskawsza.

Fot. MAREK SANTARIUS

W Olbrachcicach deszcz lunął natychmiast po ładnym festynowym programie przedszkolaków i uczniów szkoły. Nie rozgonił jednak publiczności, gdyż przewidujący organizatorzy porozstawiali w szkolnym ogrodzie pojemne brezentowe altany. Dachu nad głową zabrakło tylko dla ofiarnego personelu z prezesem Macierzy, Bronisławem Burkiem na czele (pierwszy z lewej), który w strugach deszczu obsługiwał ruszt. A propos: prezes, którego kadencja właśnie się kończy, otrzymał od uczestników tego pikniku duże brawa za wyjątkowo efektywną działalność na rzecz olbrachcickiej podstawówki. (s)

CZAS NA POPRAWIENIE OCEN

Świadectwo bez stresu

Zbliża się koniec roku szkolnego i dzień rozdania świadectw. Nie dla wszystkich będzie to powód do radości i satysfakcji. Już teraz w wielu rodzinach dziecko słyszy uwagi: – *Zobaczymy, jakie stopnie przyniesiesz. Jeśli nie poprawiłeś tej czwórki, to nie ma...* Panuje nastrój niepewności, strachu. Dzieci boją się, jak zareagują rodzice, jeśli świadectwo nie spełni ich oczekiwań.

- Z doświadczeń minionych lat wiemy, że właśnie w czerwcu najwięcej dzieci i nastolatków dzwoni pod numery telefonów zaufania. Dzwonią do nas, bo o swoich kłopotach w szkole nie mogą porozmawiać z rodzicami. A jeżeli już dojdzie do rozmowy, to kończy się ona zazwyczaj po kilku minutach słowami: porozmawiamy później, dzisiaj jestem zmęczona (ny) – mówi jeden z psychologów dyżurujących przy aparacie hawierzowskiego TZ. – *Rodzice nie mieliby zapominać, że właśnie "nie rozładowanie" stresu oraz strach przed złą oceną może przekroczyć wytrzymałość dziecka, która może zakończyć się ucieczką z domu, a nawet samobójstwem.*

Słowa te potwierdzają zresztą statystyki policyjne. W ub. roku w czerwcu w województwie morawsko-śląskim targnęły się na życie cztery osoby w wieku 12-19 lat. Do jednej z tragedii doszło w Hawierzowie, gdzie 14-letni chłopiec wyskoczył z okna w obawie przed złymi stopniami. Popełnił samobójstwo, bo zdawało mu się, że złe świadectwo przekreśli jego prawo do życia. Z czwórkami nie był nic wart. Nie znalazł wsparcia ani w szkole, ani w domu.

Ciąg dalszy na str. 3

Czwartek Dniem Aptek

TRZYNIEC (wak) – Tegoroczny Dzień Aptek, który w Szpitalu Trzyniec odbędzie się w czwartek 16 czerwca, przebiegnie pod hasłem „Rzuć palenie razem z nami".

Odwiedzające w tym dniu placówkę osoby będą mogły spotkać się z fachowcami, którzy poradzą im w jaki sposób skończyć z nałogiem. Dowiedzą się również o warunkach, jakie muszą spełnić, by wziąć udział w ogólnokrajowym konkursie pn. „Zgaś ostatniego papierosa i wygraj luksusową wycieczkę".

Pamięci J. Esterházy'ego

MIRÓW (tt) – W ub. sobotę odbyła się na cmentarzu w Mirowie uroczystość upamiętniająca rocznicę urodzin hr. Jánosa Esterházy'ego, polityka, działacza Węgierskiej Partii Chrześcijańsko-Socjalistycznej, od 1935 roku posła do Parlamentu RC. W okresie Państwa Słowackiego Josefa Tisy protestował przeciwko budowie żydowskich obozów internowania i jako jedyny poseł sprzeciwiał się deportacji Żydów do obozów koncentracyjnych. Po II wojnie światowej więziony przez czechosłowackie władze komunistyczne zmarł w więzieniu w Mirowie w 1957 roku. Na mirowskim cmentarzu oprócz jego pomnika stoi obelisk z wyrytymi nazwiskami przeszło 500 więźniów – Polaków, ofiar faszyzmu.

W uroczystości brały udział delegacje organizacji społecznych i politycznych ze Słowacji, Węgier i Czech, władze gminy Mirów oraz mieszkańcy gminy.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane, lokalne burze oraz opady deszczu. Temperatura w dzień od 21 do 25 st., nocą od 14 do 9 st. C.

ŚRODA - Bez zmian. Temperatura w dzień od 22 do 26 st., nocą od 15 do 11 st. C.

05070
9771212422027

W PIĄTEK CIĄG DALSZY OBRAD ŚPIEWAKÓW

Czy ZŚM będzie samodzielne?

CZ. CIESZYN (sch) – Rozpoczęte 6 maja br. Walne Zgromadzenie Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego ma w piątek o godz. 16 w auli czeskocieszyńskiego gimnazjum swój ciąg dalszy.

Powodem przerwania obrad było – jak już wcześniej pisaliśmy – niedoinformowanie niektórych chórów, w rezultacie czego ich przedstawiciele przybyli na obrady zdecydowani głosować przeciw usamodzielnieniu się ZŚM. Po wysłuchaniu argumentów **Leszka Kaliny** większość zmieniła zdanie i była skłonna zagłosować za samodzielnością, niemniej czuła się zobowiązana uchwałą, podjętą przez swój chór lub macierzyste Koło PZKO, głosować „przeciw". Ciąg dalszy obrad zaplanowano więc na czerwiec, z tym, że delegaci poszczególnych zespołów jeszcze raz przedyskutują w swoich Kołach kwestię samodzielności Zrzeszenia.

Jak natomiast do drugiej części obrad przygotowywał się obecny Zarząd ZŚM, pytamy jego dyrektora artystycznego, a zarazem dyrygenta Chóru Nauczycieli Polskich, prof. **Alojzego Suchanka**: – *Zaraz po zakończeniu pierwszej części Walnego Zgromadzenia powstała bardzo sensowna inicjatywa, w myśl której założycielami samodzielnego ZŚM miałyby się stać 4 podmioty prawne (organizacje macierzyste chórów dotychczasowego ZŚM, a więc PZKO, PTA „Ars Musica", PTŚ „Collegium Canticorum" i ZŚM „Przyjaźń"), które wniosą podstawowe symboliczne wkłady finansowe, materialne i moralne. W zamian za to każda z nich będzie miała prawo wprowadzić po jednym dodatkowym członku do komisji rewizyjnej* – mówi A. Suchanek, jednocześnie wyrażając nadzieję, że krok ten przekona wszystkich wątpiących, że inicjatorom samodzielności Zrzeszenia nie chodzi o odrywanie chórów od ich dotychczasowych opiekunów, ale o branżowe „zadaszenie" ich działalności, utrzymanie ich w śpiewaczych strukturach ogólnokrajowych (UČPS i PZChiO), a poprzez nie również europejskich.

Ciąg dalszy na str. 4

TYDZIEŃ

6 – 12 VI 2005

■ Tydzień trwała wielka międzynarodowa akcja policji sześciu krajów Europy Środkowej. Policjanci z Polski, Austrii, Czech, Słowacji, Węgier oraz Słowenii podczas operacji „Jastrząb" szczegółowo kontrolowali kierowców.

■ Trzynaście osób trafiło do szpitala po tym, gdy w Warszawie zderzyły się trzy tramwaje.

■ Nowy przywódca powstańców czeczeńskich, Abdul Chalim Sajdullajew, oznajmił, że jego bojownicy nie będą atakować ludności cywilnej i nie będą brać cywili jako zakładników. Zdecydowanie potępił też wszelkie akty terroryzmu.

■ Rektor Katedry Notre Dame w Paryżu został pobity podczas przepychanki między służbami porządkowymi świątyni a działaczami organizacji homoseksualistów, którzy urządzili w świątyni inscenizację ślubu lesbijskiego.

■ Łódzka policja odzyskała unikatową lalkę misia Uszatka, która zniknęła z wystawy w jednym z kin. Matka 16-letniego chłopca powiadomiła policję, że jej syn przyniósł lalkę do domu.

■ W kopalni Darków zginęli dwaj górnicy, którzy stali się ofiarami zawału.

■ Proces ratyfikacyjny konstytucji Unii Europejskiej powinien być kontynuowany w sposób i w tempie, które odpowiadają sytuacji w poszczególnych krajach Unii – uznali premierzy państw Grupy Wyszehradzkiej na spotkaniu w Kazimierzu Dolnym (Polska).

■ Włoska pracownica humanitarna, Clementina Cantionio, porwana w Afganistanie w kwietniu br. została uwolniona.

■ Co najmniej 90 osób, w tym 80 dzieci, zginęło, kiedy fala powodziowa wtargnęła do szkoły w chińskim mieście Shalan.

■ W ankiecie widzów „O największego Czecha", którą zorganizowała Telewizja Czeska, zwyciężył król Karol IV przed prezydentami T. G. Masarykiem i Vaclavem Havlem.

■ Osiemnastoletni student wrzucił do klasy w swojej szkole w japońskim mieście Hikari bombę zapalną. Wskutek eksplozji zostało rannych ponad 50 uczniów. Motyw czynu jest na razie nieznany.

■ Ministrowie finansów państw G8, grupy ośmiu najbardziej uprzemysłowionych państw świata, osiągnęli w Londynie porozumienie w sprawie anulowania 40 mld dolarów zadłużenia osiemnastu najbiedniejszym krajom świata.

■ Pociąg osobowy jadący z Groznego do Moskwy wykoleił się na skutek eksplozji ładunku wybuchowego podłożonego na torach. Rannych zostało kilkanaście osób, w tym dwie ciężko.

■ Polski Instytut Pamięci Narodowej oświadczył, że w jego archiwach znaleziono dokumenty, z których wynika, że gen. Wojciech Jaruzelski współpracował z radzieckim wywiadem wojskowym. Generał zaprzeczył tym oskarżeniom, stwierdzając, że jest to dalszy ciąg nagonki na jego osobę.

■ 2,5 tys. osób przemaszerowało w Warszawie w Paradzie Równości, którą zorganizowały środowiska gejowskie i lesbijskie. Na czele pochodu szli: wicepremier Izabela Jaruga-Nowacka, senator Kazimierz Kutz, członkowie Kampanii Przeciw Homofobii oraz deputowani niemieckiego Bundestagu.

■ Francuska dziennikarka Florence Aubenas, która spędziła w niewoli u irackich porywaczy ponad pięć miesięcy, została uwolniona.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

W Galerii „Zdrowe Miasto" w foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie do 23 czerwca czynna będzie wystawa nazwana „Marcela Cinkowa – Malowanie na szkle". Obok obrazów malowanych na szkle autorka z Nowego Jiczyna prezentuje i najróżniejsze szklane wyroby pomalowane w kolorowe ornamenty i fantazyjne wzory. Jednakże obrazy nie są inspirowane dawnymi ludowymi obrazkami, ale abstrakcyjnymi kompozycjami, które tworzą kolorowe mozaiki-witraże do zawieszania na ścianie.

Poślizg na skrzyżowaniu

BYSTRZYCA (man) – Budowa przejścia podziemnego na skrzyżowaniu drogi prowadzącej z Bystrzycy w kierunku Milikowa z magistralą międzynarodową I/11 w sąsiedztwie stacji paliw Slovnaft będzie trwała o miesiąc dłużej – stwierdził na swej ostatniej sesji samorząd Bystrzycy.

Z nowego przejścia podziemnego, które ma przyczynić się do zmniejszenia wypadków na tym ruchliwym skrzyżowaniu, przechodnie będą mogli korzystać dopiero od sierpnia. Jak dowiedzieliśmy się w Urzędzie Gminnym w Bystrzycy, poślizg spowodowała zima, ponieważ z powodu mrozów i obfitych opadów śniegu prace mogły ruszyć dopiero z początkiem kwietnia. W związku z tym, że po przeprowadzeniu dodatkowych badań geologicznych okazało się, że podłoże pod przejściem jest nieodpowiednie, do projektu trzeba było wprowadzić niezbędne poprawki.

Z przejścia podziemnego poprowadzą chodniki w kierunku przydrożnych zatok autobusowych. Przedsięwzięcie zamknie się kwotą 18 mln Kc.

Czas odwiedzin

GNOJNIK (mro) – Uczniowie i nauczyciele Niepublicznego Gimnazjum im. Świętego Wojciecha w Staniątkach zaszczycą obecnością Festyn Szkolny gnojnickiej PSP 18 czerwca związany z małym jubileuszem 5-lecia nowego budynku szkolnego i 55-lecia starego. Młodzież z Polski podczas swojego pobytu na Zaolziu zostanie zaproszona m.in. do odwiedzenia miejsca katastrofy samolotu Żwirki i Wigury.

Jak powiedziała „GL" **Małgorzata Rakowska**, dyrektor gnojnickiej szkoły, będzie to już drugie spotkanie młodzieży obydwu placówek. Ich współpraca została zainicjowana przez czeski konsulat w Katowicach i konsula generalnego **Josefa Byrtusa**, a przebiega pod znakiem spotkań młodzieży Czwórki Wyszehradzkiej. Pierwsze przebiegło podczas „Dni Niepołomic" 29-30 maja, w czasie których Gnojniczanie dali 45-minutowy program pn. „Z piosenką do Europy".

DLA LUDOZNAWCÓW I NIE TYLKO

»Sałasznictwo w Beskidach«

CZ. CIESZYN (man) – „Sałasznictwo w Beskidach" – tak nazywa się piętnasty Zeszyt Ludoznawczy wydany przez Sekcję Ludoznawczą działającą przy ZG PZKO.

W publikacji zamieszczone zostały referaty wygłoszone przez prelegentów na seminarium poświęconym szałaśnictwu w Beskidach, które miało miejsce w 2003 roku. Czytelnicy mogą się zapoznać m.in. z początkami pasterstwa i *sałasznictwa*, z... czajem pasterskim *miyszanio* ... gospodarką i organizacją *sałasz*... także owczarstwem na cieszyński... dołach.

Dodatek do publikacji stanowi... ta CD, zawierająca kopie fragment... map katastralnych gmin Ustroń, ... sła, Brenna, Istebna, opracowan... przez Komorę Cieszyńską w ... roku. Zeszyt Ludoznawczy można ... być w Klubie Polskiej Prasy i Książ... w siedzibie ZG PZKO, kancelarii K... gresu Polaków i w księgarni na Ry... w Jabłonkowie.

Pamięci J. Esterházy'ego

Dokończenie ze str. 1

Węgry reprezentował **Iván Gyurcsik**, radca ambasady RW w Pradze, RP **Piotr Czarkowski**, konsul RP w Ostrawie, parlament RS **Erzsébet Dolník**, posłanka Rady Narodowej RS, reprezentująca Partię Koalicji Węgierskiej.

W imieniu Ruchu Politycznego „Coexistentia" przemówił **Ferenc Monuš**, członek Rady Wykonawczej Ruchu. Na czele polskiej delegacji z Zaolzia stał **Władysław Niedoba**, przewodniczący Polskiej Sekcji Narodowej „Wspólnoty-Coexistentii".

Wielkie zasługi w odnowieniu miejsca pamięci narodowej mają władze gminy Mirów. W dowód uznania konsul Czarkowski odznaczył wójta gminy, **Jaromíra Jílka**, medalem państwowvm.

W Chorwacji po krzepę

JABŁONKÓW (man) – Uczniowie kl. 8. i 9. szkoły podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie powrócili w poniedziałek z ośmiodniowego kursu turystycznego w Chorwacji.

Razem z kucharkami, personelem zdrowotnym i nauczycielami Urszulą **Czudek, Ireną i Januszem Gomola** do Omiszu – ośrodka wczasowego le... żącego na skraju Dalmacji – wyjechało 40 dzieci. Było wśród nich również kilku uczniów z zaprzyjaźnionej PS w Mostach.

Kurs turystyczny przebiegał pod znakiem rozwoju sprawności fizycz... nej. Największą atrakcją był rafting na rzece Cetinie – 11 kilometrowy o... cinek można było pokonać za czte... godziny. Pod okiem instruktorki J... **Suszki** uczniowie ćwiczyli aerobik, **Tomasz Kantor** uczył ich pods... sztuki walki bujinkan. Wuefiści uczy... swoich podopiecznych windsurfingu, jazdy na kajakach, wyruszali z ni... również na kilkunastokilometrowe rajdy rowerowe wzdłuż Cetini i c... dziennie rankiem biegali po plaży. *Pogoda nam dopisała, uczniowie w... cili zdrowi i zadowoleni. Udało n... się poprawić ich kondycję fizyczną, ... zresztą sami zauważyli* – powiedział „GL" kierownik kursu I. Gomola.

Niebawem wyrośnie nowa

WĘDRYNIA (man) – Przejezdni od kilku lat mogli oglądać gigantyczny zielony hangar stojący w pobliżu przystanku na „Czornowskim". Kilka tygodni temu obiekt zniknął. Ale nie na długo. W październiku bowiem wyrośnie w tym miejscu podobna hala.

Grunty będące własnością urzędu gminnego przed laty wynajęła spółka Vitality Slezsko, która zbudowała na nich restaurację z torami bowlingowymi oraz hangar z trzema kortami tenisowymi. Przed końcem roku powstanie w tym miejscu nowoczesna hala z czterema kortami. Nowy obiekt będzie spełniać kryteria federacji tenisa ziemnego, dzięki czemu będzie w nich można rozgrywać turnieje z udziałem tenisistów wyczynowych. W jego sąsiedztwie wyrośnie druga restaruracja z kącikiem zabaw dla dzieci.

Edukacja – sposób na bezrobocie

REGION (wak) – Według oficjalnych statystyk udostępnionych redakcji „Głosu Ludu" przez Wojewódzki Urząd Pracy w Ostrawie liczba bezrobotnych od trzech miesięcy systematycznie spada. Żadna to jednak pociecha dla osób z podstawowym i zawodowym wykształceniem. Dla nich stanowisk pracy będzie coraz mniej.

I tak na przykład pod koniec 2004 roku w rejestrach urzędów pracy województwa morawsko-śląskiego znajdowało się 105 486 bezrobotnych, w tym 32 125 z podstawowym wykształceniem. Z 2674 ofert pracy tylko 641 skierowanych było do osób z najniższym wykształceniem.

Najliczniejszą grupę, bo 5603 bezrobotnych, stanowiły osoby w wieku od 50 do 54 lat, następne w kolejności to grupy 45-49-latków (4773), 40-44-latków (3694) oraz ludzi 35-39-letnich (3270). Osoby z wykształceniem podstawo... wym i zawodowym, w porównaniu z bezrobotnymi z w... kształceniem średnim lub wyższym, zostają najdłużej w ewidencjach urzędów pracy. Ponad dwa lata w rejestrach UP było 14 868 osób, od 12 do 24 miesięcy – 5887, od 6 ... 12 miesięcy – 4347, a do 6 miesięcy – 7617 bezrobotnych.

Zdaniem ekspertów, wielu z nich nie potrafi lub po pro... stu nie chce pracować. Osoby te nie zdobyły potrzebnej wiedzy w szkole, mają też złe nawyki z firm państwowych. Swoją pracę często wykonują niesumiennie i niestarannie. Dzisiaj nikt nie toleruje tego typu zachowań.

Co więc robić, by nie dopuścić do czarnego scenariu... sza? Sposób jest tylko jeden: trzeba kształcić młodych ludzi i zmniejszać koszty zatrudnienia.

Ciekawostki

Pomnik Jana Pawła II

Z udziałem biskupów Tadeusza Pieronka i Thomasa V. Daily – wieloletniego biskupa diecezji Brooklyn – odsłonięto w niedzielę wieczorem w Nowym Jorku blisko trzymetrowy pomnik Jana Pawła II z brązu. Monument stanął przed polską parafią św. Franciszki de Chantal na nowojorskim Brooklynie. 850-kilogramowy posąg został odlany z brązu w Krakowie. Samolotem przetransportowano go do Nowego Jorku.

Przez komórkę

Prezydent Indonezji Susilo Bambang Yudhoyono nie przemyślał do końca decyzji o publicznym udostępnieniu swojego numeru telefonu komórkowego. Linia niemal natychmiast została zablokowana i trzeba ją było odłączyć. Prezydent nie daje za wygraną i mówi, że wróci do pomysłu. Zdaniem prezydenckiego rzecznika, „jest naturalne", że ludzie chcą mieć dostęp do prezydenta, którego sami wybrali. Rzecznik prezydenta Andi Mallarangeng wyjaśnił, że numer jest już nieaktualny, ale nie podał nowego. Dodał, że prezydent polecił założyć pięć nowych linii, które będą obsługiwane przez system komputerowy i ludzie znowu będą mogli dzwonić i pisać SMS-y.

Więzienie zamiast...

21-letni japoński student został skazany na dwa lata więzienia za udział w próbie zbiorowego samobójstwa, która zakończyła się śmiercią jednego człowieka. Wykonanie kary zawieszono na trzy lata. Kwalifikacją prawną czynu była pomoc w samobójstwie. Sąd nie podał żadnych szczegółów. Według japońskich mediów, student zawarł pakt samobójczy z dwoma mężczyznami, których poznał przez Internet. Młodzi ludzie rozpalili przenośne piecyki w zaparkowanym nad rzeką samochodzie, zamierzając umrzeć przez zaczadzenie. Jeden z nich zaczadził się na śmierć, dwaj przeżyli. Wg danych japońskiej policji, w ub. roku w 19 grupowych samobójstwach zginęło 55 ludzi, którzy poznali się przez Internet. W 2003 r. w 12 takich samobójstwach zginęły 34 osoby.

Pistolety na szampana

Pistolety wodne wypełnione szampanem to najnowszy pomysł na zabawę wśród zamożnej włoskiej młodzieży, wypoczywającej na ekskluzywnej plaży w podrzymskim kurorcie Fregene. Nie jest to jednak zabawa na każdą kieszeń: jeden wypełniony oryginalnym szampanem „nabój" do małego plastikowego pistoletu kosztuje 18 euro. Wyposażeni w taką broń plażowicze oblewają się szampanem na jednej z najdroższych plaż we Fregene, gdzie za wypożyczenie leżaka trzeba zapłacić 20 euro. Pistolety wraz z nabojami roznoszą na tacach hostessy. Niektórzy bywalcy plaży wybierają „mocniejszą" amunicję i oblewają się wódką z sokiem cytrynowym.

Laureaci »Opola«

Kora i zespół „Maanam" otrzymali w niedzielę Grand Prix 42. Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej „Opole 2005". W ostatnim – niedzielnym koncercie festiwalu widzowie usłyszeli 2... piosenek – największych przebojów 80-letniej historii Polskiego Radia. Pi... senki zabrzmiały w różnych wykona... niach – np. „Autobiografię" „Perfectu" wykonał zespół IRA, „Obławę" Jacka Kaczmarskiego brawurowo zaśpiewał Paweł Kukiz z zespołem „Piersi", ... „Dziwny jest ten świat" Czesława N... mena zaśpiewała Grażyna Łobasz... ska. – *Najważniejszy juror mo... występu jest jakby nieobecny, więc ... końca nie wiem, jaki jest werdykt* ... – oświadczyła pytana o ocenę swojego wykonania wielkiego przeboju.

UPŁYNĘŁO 700 LAT OD PIERWSZEJ PISEMNEJ WZMIANKI

Historia na dokumentach

Wiele miast i gmin Śląska Cieszyńskiego poszczycić się może pisemną historią starszą niż siedem stuleci. Należą do nich m.in. Cieszyn i Bogumin, także Karwina, chociaż dotyczy to wzmianki o terenie, na którym warzono sól. Właściwie chodziło o Solcę, dzielnicę dawnej Karwiny.

Pierwszym ważnym dokumentem wspominającym o ponad 400 gminach i miastach leżących m.in. na terenie dzisiejszego Śląska Cieszyńskiego jest lista miejsc wsi zobowiązanych do płacenia dziesięciny wrocławskiemu biskupowi. Sam dokument nie dochował się do naszych czasów, a i jego kopia przechowywana kiedyś w bibliotece spłonęła w czasie II wojny światowej. Wśród wymienionych znajdowały się m.in. Dziećmorowice, Lutynia Dolna, Pietwałd, Piotrowice, […]wałd, Sucha Dolna i Średnia, Sucha Górna oraz Skrzeczoń.

Gminy te - jako Stowarzyszenie Gmin Powiatu Karwińskiego – postanowiły uczcić 700-letni jubileusz. W tym celu zwróciły się o przygotowanie wystawy do Państwowego Archiwum Powiatowego w Karwinie. Niektóre gminy ponadto wydały lub wydadzą z okazji roku okolicznościowe albumy. Ukazała się już publikacja o Dziećmorowicach, w przygotowaniu podobne wydawnictwa o Lutyni Dolnej i o Piotrowicach (II tom).

Wystawę przygotowali pracownicy archiwum pod kierownictwem **Veroniki Matroszowej** i **Anny Hubačowej**. Wykorzystano przede wszystkim z własnych materiałów znajdujących się w zbiorach placówki, ale skorzystano też z eksponatów pochodzących ze zbiorów gmin i osób prywatnych. Na ponad trzysta eksponatów składają się przede wszystkim księgi z opisami granic gmin z lat trzydziestych XIX wieku, plany dotyczące budowy i rekonstrukcji kościołów i kaplic, szkół, budynków użyteczności publicznej, prywatnych posesji itp.

◆ ◆ ◆

Na początek idzie **Skrzeczoń**, obecnie dzielnica Bogumina. Tu zainteresują m.in. projekty konfesjonału z 1912 roku dla kościoła, plany i opis kaplicy z 1854 r., plan domu rodzinnego Ludmiły Stanskiej czy Statut Towarzystwa Katolickiego z 1899 r. i „Towarzystwa Straży Ogniowej Ochotniczej – Nowa Wieś u Skrzeczonia" (pisownia oryginału) z 1932 r., tzw. Uwiadomienie Szkolne (świadectwo) z roku szkolnego 1902-03.

W części dotyczącej **Dziećmorowic** zainteresują zapisy z obrad przedstawicielstwa gminnego (1906-1912), stanowisko szkolnego inspektora powiatowego w sprawie powołania polskiej państwowej szkoły publicznej (z 16. 4. 1938), dokumenty o szkole, katalog i kroniki szkolne. Z najstarszych dokumentów prezentowane jest zobowiązanie przedstawicielstwa gminy do utrzymania kaplicy św. Floriana w Dziećmorowicach z 28. 3. 1779 r., inwentarz kościoła z 1836 r. oraz dekret z 1870 r., w którym dotychczasowy parafialny obwód staje się samodzielną parafią.

Podobnie jak poprzednie części ekspozycji herb gminy i dawna pieczęć otwierają część **dolnolutyńską**. Na szczególną uwagę zasługuje kilka dokumentów: poświadczający poświęcenie kościoła rzymskokatolickiego pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela z 1764 r., plan budowy dzwonnicy na wieży kościoła z 1882 r., spis inwentarza kościoła (wybudowanego w latach 1745-1746 przez hr. Mikołaja Taaffego, a rekonstruowanego w 1894 r.) z 1805 r. Piwoszy zaciekawi plan budowy magazynu karwińskiego piwa dla Karola Grauera w Niemieckiej Lutyni (Dolnej). Jest też zdjęcie polskiej szkoły i in.

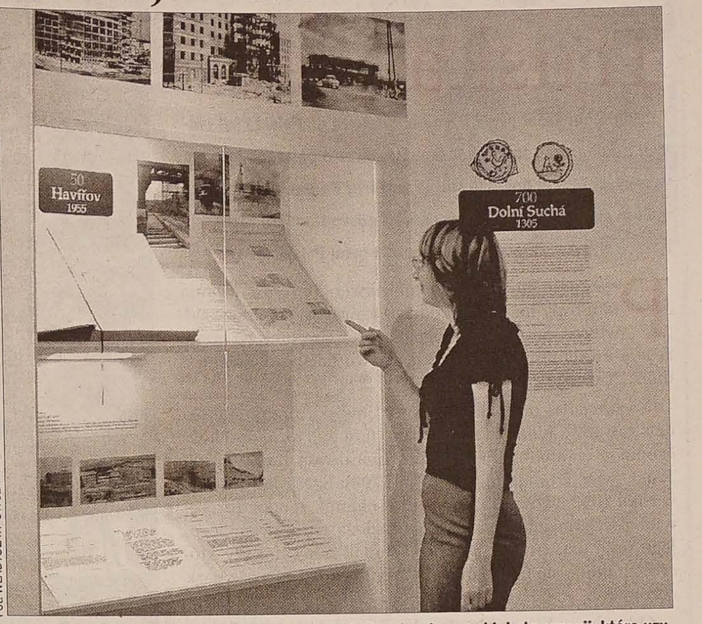

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Autorka scenariusza Veronika Matroszowa **opowiada o hawierzowskiej ekspozacji, którą uzupełniają filmy wideo wyświetlane w innej sali.**

Sucha Górna to kolejna gmina, którą na wystawie reprezentują najróżniejsze dokumenty dotyczące kościoła – plan budowy budynku parafii (1932 r.), wstępny plan rekonstrukcji i rozbudowy kościoła z 1891 r. Zaciekawi plakat (po polsku) zapowiadający otwarcie 18. 12. 1915 r. przystanku kolejowego Sucha Górna. *C.K. dyrekcya kolei północnej zaprasza na uroczyste otwarcie przystanku na trasie lokalnej ze Świnowa, Witkowic do Cieszyna z odnogą do Frysztatu* (pisownia oryginału).

Z poloników znajduje się tu m.in. prośba miejscowej rady szkolnej z 1913 r. o przesyłanie wszelkiej korespondencji w języku polskim oraz dokument potwierdzający powstanie Polskiej Szkoły Ludowej z 1928 r. Z planów wymieńmy plan sytuacyjny dotyczący Kopalni „Franciszek" z 1910 r. i opis wieży wyciągowej.

Sucha Średnia to ponownie plany – m.in. na przebudowę kościoła ewangelickiego, domu robotniczego, a także kronika urzędu parafialnego z lat 1905-1930. Dziś gmina jest dzielnicą **Hawierzowa**, który w tym roku obchodzi 50-lecie powstania. Również temu miastu poświęcona jest część wystawy. Tu zaciekawi niepozorny dokument (z 18. 10. 1955), w którym uchwala się połączenie dotychczasowych osiedli w Szonowie, Szumbarku i Błędowicach Dolnych – leżących w dwu powiatach (karwińskim i frydecko-misteckim) – w jedno miasto oraz ogłasza wybory do nowej Miejskiej Rady Narodowej na 4 grudnia 1955 r. Tu królują przede wszystkim zdjęcia z budowy nowego miasta.

Po Hawierzowie następuje **Sucha Dolna**. Ponownie opis granic gminy z 1835 r., meldunek o liczbie protestantów i katolików w Suchej Dolnej, Średniej i Górnej (z 1841 r.), plan konfesjonału dla kościoła rzymsko-katolickiego, prośba parafian z 1876 r. o wsparcie budowy nowego murowanego kościoła oraz spis inwentarza kościoła parafialnego, pocztówki i zdjęcia. Nie mogło zabraknąć planu budowy dwu wież wyciągowych Kopalni cesarza Franciszka Józefa z 1909 r. i kancelarii 1913 r.

Piotrowice to dziś kilka dawniej samodzielnych wiosek. Tu wiele uwagi na wystawię poświęcono sprawom czeskim – spis czeskich organizacji w gminie, list z kancelarii prezydenta T.G. Masaryka z podziękowaniami za udzielenie honorowego obywatelstwa, uroczyste położenie kamienia węgielnego pod nową czeską mniejszościową szkołę itp. Ciekawy wydaje się projekt pieca do wypalania cegły z 1907 r., plan budowy domu dla Engelberta Chroboka. **Marklowice Dolne** to dziś część Piotrowic, kiedyś jedna z samodzielnych gmin i oczywiście drewniany kościółek – cenny zabytek, który dotrwał do naszych czasów.

W opisie **Pietwałdu** przeczytać możemy m.in., że gmina należała kiedyś do powiatu Frydeckiego (1850), Bogumina (1855), Frysztatu (1868), Cieszyna (1939), ponownie Frysztatu (1945) a od 1949 r. do Karwiny. Obecnie od 1955 roku Pietwałd jest miastem. Ciekawostką jest też opis pieczęci, a później herbu miasta. Na pieczęci z 2. połowy XVIII w. znajdował się mężczyzna z pługiem ciągnionym dwoma końmi, a nad nimi dwa lecące ptaki. Zastąpiono go następnie cesarskim orłem i czeskim opisem, później niemiecko-czeskimi stemplami. Na początku XX wieku powróciła na stemple dawna symbolika (bez ptaków) i wytrwała do lat czterdziestych. Kiedy Pietwałd stał się miastem, nie używał żadnego herbu, a dopiero w 1973 roku postanowiono stworzyć nowy. W trakcie badań historycznych doszło do zamiany śląskiego Pietwałdu z morawskim (powiat Nowy Jiczyn), który od 1650 roku korzystał z pieczęci, na której były trzy stożki – z herbu biskupstwa ołomunieckiego. Komisja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych herb uchwaliła 17. 4. 1974 r. z sugestią Jiřego Loudy z Ołomuńca, by dodano jeszcze górnicze barwy. Od tego czasu herbem Pietwałdu jest podzielona tarcza, na której w górnej połowie w czerwonym polu znajdują się trzy srebrne stożki, dolne pole jest zielono-czarne.

Z ciekawostek wymieńmy oznajmienie o zabójstwie burmistrza Josefa Grygara w 1933 r. i związanych z tym sprawach. Nie brakuje oczywiście planów (budowy ratusza, domu robotniczego, urzędu pocztowego i in.), plakatów, pocztówek, zdjęć i in. Zaciekawić może niepozorny plan sytuacyjny z lat 30. XX w. z wyznaczonymi na terenie gminy gospodami i sklepami napojów alkoholowych.

Wystawę kończy **Rychwałd** o losach podobnych do Pietwałdu (przynależność do powiatu). Ten już w roku 1935 uzyskał prawa miasteczka, a w 1985 roku miejskie. Znajdziemy w tej części m.in. plan budowy 4-klasowej polskiej szkoły. Prawdopodobnie najstarszym na wystawie eksponatem jest kopia dokumentu założycielskiego kościoła parafialnego z 1688 roku.

Wśród opisów gminy, przynależności do powiatu, charakterystyki pieczęci i herbów znaleźć możemy również rejestry wójtów i burmistrzów – niekiedy od pierwszej połowy XIX wieku do współczesności.

Wystawę zwiedzać można co najmniej do końca sierpnia w poniedziałki i środy w godz. 8-17, wtorki, czwartki i piątki od 8 do 14. **Opr. (ow)**

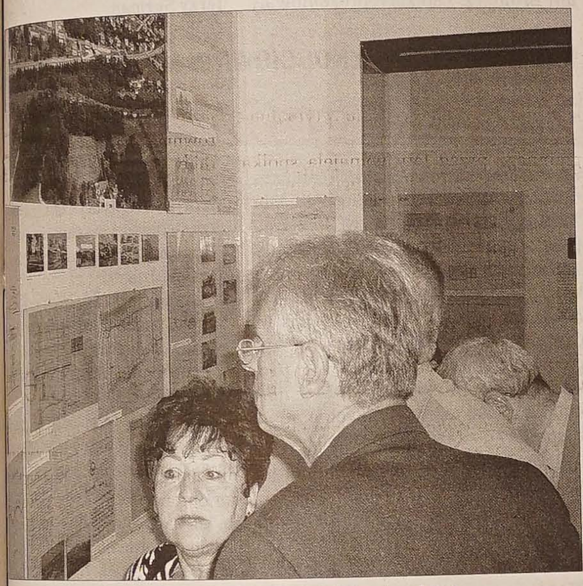

Na wernisażu przed poszczególnymi częściami wystawy było bardzo ciasno.

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Aż po wołoskie ślady

Tegoroczna wiosna zatrzymała mnie w domu, dlatego raz po raz sięgałem po mapy turystyczne, aby przynajmniej w wyobraźni rozejrzeć się po szerokim górskim świecie. I znowu nasuwały mi się historyczne skojarzenia związane z szesnastowieczną wędrówką Wołochów grzbietowiskiem Karpat oraz z powrotem czadeckich górali na Bukowinę. Pozostawili na śląsko-słowackim pograniczu nazwiska Ramszów, Mazurów, Ślązaków, Sikorów, Bafiajów (jeden z nich mieszkał pod Jabłonkowem i szył kaboty drużynie Janosika), Macurów, Kadłubców, Jasiczków... Dzisiaj stanowią te nazwiska nazwy przysiółków i osad górskich, podobnych jak nasze dwory w Trójwsi beskidzkiej. Pozostawili także takie nazwy jak Cierchla (leży taka w Koszarzyskach, których też jest sporo po słowackiej stronie, chociażby na terenie Rakowej pod Połomem), Skałka, Rzeka, Półgroń, Klin, Kikula, Sałajka (leży też w dolinie Białej Ostrawicy), Przełęcz, Bukowina, Czerne, Kurajka (nad Trsteną), bo dajlesniczówka. Ale znajdziemy niektóre z podobnych nazw także po stronie polskiej, Babie Góry, Beskidki, Stary Groń, Przypór... To jabłonkowskie zbocza zdają się łączyć tamte ślady wołoskie, oczywiście aż po Wołoszczyznę Morawską i po Bukowinę na polsko-rumuńsko-ukraińskim pograniczu.

Bo też cieszyńscy pasterze z początku wypasali swoje stada aż po Kisucę i Czadeczkę, póki nie przyszło przeciwko nim parcie z południa, póki poddanym Wołochom budatyńskich Suneghów nie zachciało się słonecznych południowych stoków beskidzkich i póki nie zaczęli oni za cichym pańskim przyzwoleniem wypychać cieszyńskich rywali ku północy, na beskidzkie grzbietowiska...

Dociekania etniczne wskazują na skrzyżowanie się w naszych Beskidach wpływów czeskich i słowackich z polskimi (L. Sawicki). Z tym, że szałaśnicy cieszyńscy należeli do narodowości polskiej. Historyk czeski Macůrek uważa, że mieszkańcy gór cieszyńskich stanowili szczególny typ osiedleńczy obejmujący Polaków. Niemcy zatrzymali się na nizinach, Czesi zaś w swej ekspansji na wschód zaledwie przekroczyli granice Księstwa Cieszyńskiego, osiedlili jedynie tereny nad Ostrawicą. Franciszek Popiołek dopełnia te poglądy o studium feudalnych źródeł dokumentalnych... Kiedy liczba osadników w Czadeckiem zbliżyła się do 40 tysięcy, nastąpiło przeludnienie, osadnicy ci dlatego odwracają dawniejsze kierunki migracyjne i ruszają na Bukowinę, „zachowując jednak pamięć o pochodzeniu i określając siebie mianem »górali czadeckich«.

Siedzę nad mapami i rozważam ich nazwy z nazwiskami takimiż jak nasze. Nazwy i nazwiska zaś należą do najtrwalszych śladów przeszłości.

Świadectwo bez stresu

Dokończenie ze str. 1

W wielu rodzinach zmienił się ostatnio stosunek do ocen. Bardzo dużo wymaga się od dziecka, bo dobre świadectwo to przepustka do sukcesu. A sukces liczy się przede wszystkim.

– Słabe stopnie rzadko są wynikiem złej woli. Przyczyn niepowodzeń zwykle jest kilka i nie za wszystkie odpowiada uczeń. Często brakuje zdolności. Bywa, że uczeń spędza dużo czasu nad książkami, ale nie potrafi sobie przyswajać i utrwalać zadanego materiału. W starszych klasach powodem kłopotów z nauką może być zawiedziona miłość, brak porozumienia z rodzicami, kompleks zdolniejszego rodzeństwa. O tych wszystkich problemach powinni wiedzieć rodzice. Nie znaczy to jednak, że tymi sprawami będą się interesowali dopiero pod koniec roku szkolnego. Wtedy zwykle jest już za późno – twierdzi psycholog dziecięcy, **Kamil Závacký.**

Świadectwo jest efektem całorocznej pracy i nawet jeśli nie spełni oczekiwań, to na karanie już jest za późno. Pochwalmy zatem dziecko za dobre stopnie, doceńmy wysiłek, jeśli udało się poprawić ocenę. Jeśli dziecko nie spełniło naszych oczekiwań, a na jego świadectwie pojawią się czwórki, to też nie potępiajmy go. Lepiej spokojnie zastanówmy się, jak mu pomóc w przyszłym roku szkolnym. **(wak)**

ŚLADY POLSKIE NA UKRAINIE

Truskawiec

Truskawiec należał przed II wojną światową do Polski i był jednym z najbardziej znanych uzdrowisk. Miasto położone było na wysokości 400 m npm, na tzw. przedgórzu Karpat Wschodnich, sto km na południe od Lwowa. Kurort odwiedzany był przez tysiące wypoczywających w nim ludzi z całej Polski.

Powstanie kurortu było konsekwencją wydobywania tam ropy naftowej. Podczas któregoś, kolejnego odwiertu, zamiast cennego paliwa natrafiono na obfite źródła mineralne, skąd zresztą nazwa najsłynniejszego z nich: „Naftusia".

Za oficjalną datę założenia uzdrowiska przyjmuje się dziś rok 1827, kiedy to zbudowano tam pierwsze pomieszczenie z wannami do kąpieli mineralnych (choć osada Truskawiec istniała już w roku 1799). Sześć lat później, w roku 1833, lwowski farmaceuta i chemik Teodor Torosewicz przeprowadził badania wód złoża truskawieckiego. Jego imię dziś nosi największy deptak miejski, przy którym znajdują się najważniejsze źródła lecznicze oraz park zdrojowy.

Od połowy XIX wieku Truskawiec zdobył sławę jednego z wiodących uzdrowisk Europy, nie ustępującego swymi właściwościami leczniczymi innym znanym uzdrowiskom, takim jak: Karlowe Wary czy Baden-Baden.

W wydanym przez Krajowy Związek Zdrojowisk i Uzdrowisk we Lwowie w roku 1912 „Przewodniku po zdrojowiskach i miejscowościach klimatycznych Galicji", czytamy o ówczesnym Truskawcu m.in.: *rozległa wieś położona na terenie pagórkowatym, z ładnym widokiem na okalające góry, pokryte rozległymi lasami, z zakładem kąpielowym w środku wsi, klimatem łagodnym i doskonałym powietrzem. Zdrojowisko posiada około 1500 pokoi do wynajęcia, w tym kilkadziesiąt w domach zakładowych, kilkadziesiąt w ozdobnych willach oraz małych dworkach urządzonych wygodnie dla kuracjuszy. Aprowizacja na miejscu pełna. Istnieją 2 zakładowe restauracje, cukiernia, piekarnia, mleczarnia, 2 pensjonaty, kilka restauracji żydowskich, sklepy z wiktuałami, rzeźnia, jatki, masarnia. Zakład leczniczy w Truskawcu posiada 3 budynki dla łazienek mineralnych o 120 kabinach oraz łazienki borowinowe. Jest też 8 eksploatowanych źródeł mineralnych, w tym 4 używane do kąpieli, a 4 wyłącznie do picia. Do pierwszych należą słone źródła „Surowica" i „na Pomiarkach" oraz siarczane „Edwarda" i „na Lipkach". Do picia natomiast używane są: „Maria" – słono-glauberska, „Zofia" – słono-gorzka, „Bronisława" – słono-ziemna i radioczynna oraz słynna „Naftusia" – stanowiąca do dziś nieprześcigniony unikat balneologicznego źródła. Obok źródeł istnieją także w Truskawcu bogate pokłady doskonałej borowiny siarczano-żelazistej oraz słono-siarczanego mułu leczniczego. W wodach truskawickich wykryto w roku 1910 radioczynność.*

Zdjęcia: LESZEK WĄTRÓBSKI

Pomnik Adama Mickiewicza w parku miejskim.

Źródła wód mineralnych.

Dziś na terytorium Truskawca znajduje się 14 naturalnych źródeł mineralnych oraz złoża tzw. wosku górskiego – ozokerytu. W kurorcie może jednocześnie odpoczywać blisko 30 tys. kuracjuszy. Uzdrowisko posiada dobrą bazę diagnostyczną z wieloma laboratoriami immunologicznymi, biochemicznymi, ogólnoklinicznymi, bakteriologicznymi oraz dziesiątkami gabinetów diagnostyki funkcjonalnej, endoskopii, rentgenologii itd. W Truskawcu leczone są dziś choroby: nerek i dróg moczowych, przemiany materii oraz przewodów pokarmowych oraz wiele schorzeń towarzyszących.

Swą sławę Truskawiec zawdzięcza jednak wodzie leczniczej „Naftusia", która jest słabo mineralizowanym związkiem hydro-węglano-magnezowym z wysokim stopniem substancji organicznych pochodzenia naftowego. Na dzień dzisiejszy nie odkryto wód o lepszym efekcie leczniczym, sprzyjających wyprowadzaniu drobnych kamieni z nerek, woreczka żółciowego oraz dróg moczowych. „Naftusia" usuwa ponadto niebezpieczeństwo powtórnego utworzenia się kamienia oraz normalizuje przemianę materii, w tym węglowodanów u chorych na cukrzycę i polepsza działanie przewodu pokarmowego, chroni i odnawia komórki wątrobowe oraz wyprowadza z organizmu niedotlenione produkty przemiany materii.

Znana jest również z właściwości: moczopędnych, żółciopędnych, wpływających znieczulająco na wszelkie bóle, usuwających procesy zapalne w nerkach czy drogach moczowych. Dzięki też swemu działaniu immunologicznemu zdecydowanie podwyższa możliwości ochronne organizmu i uprzedza choroby onkologiczne.

W Truskawcu zawsze mieszkali Polacy. Tak jest i dziś. Wielu z nich należy do tamtejszych organizacji polskich wchodzących w skład Federacji Organizacji Polskich albo Związku Polaków na Ukrainie. Jest też kościół katolicki pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, w którym odprawiane są nadal polskie nabożeństwa. Są też dwie tablice pamiątkowe: Teodora Torosewicza – farmaceuty i chemika lwowskiego oraz Rajmunda Jarosza – prezesa spółki akcyjnej „Zdroje Truskawieckie" w latach 1911-1937, wielkiego budowniczego i reformatora kurortu. Jest wreszcie pomnik Adama Mickiewicza wzniesiony w roku 1898 w setną rocznicę powstania Truskawca. Na każdym też kroku spotyka się dziś w Truskawcu turystów z Polski, gdzie można taniej odpocząć niż np. nad Bałtykiem.

LESZEK WĄTRÓBSKI

Tablica pamiątkowa Rajmunda Jarosza – prezesa spółki akcyjnej „Zdroje Truskawieckie".

W PIĄTEK CIĄG DALSZY OBRAD ŚPIEWAKÓW

Czy ZŚM będzie samodzielne?

Dokończenie ze str. 1

– To niezbędny krok do ochrony naszych wspólnych interesów artystyczno-organizacyjnych przed posiadającymi coraz większą moc prawną organizacjami broniącymi praw autorskich – kontynuuje A. Suchanek. Jako kolejne plusy samodzielnego Zrzeszenia wymienia ponadto lepszy dostęp do publicznego pieniądza, możliwości pozyskiwania sponsorów, wymiana repertuarowa czy korzystanie z centralnych partyturotek.

– Nowe samodzielne Zrzeszenie zminimalizuje skutki podniesienia składki członkowskiej przez UČPS. Uznajemy, że krok ten był niezbędny do utrzymania wszystkich powiązań międzynarodowych, a zarazem do przekształcenia się Unii dosłownie z dnia na dzień w organizację na europejskim poziomie – dodaje dyrektor artystyczny Suchanek. Słowa te potwierdza również L. Kalina, który bawił w Pradze pod koniec maja: *– Młode kierownictwo [illegible] jest otwarte na wzajemną pomoc m[illegible]dyczną chórów polskich w swoich [illegible]regach oraz skore do kompromis[illegible] Pragnie również nawiązać bliski [illegible]takt z Zarządem Głównym PZChór[illegible]*

– Ponawiamy też apel do organ[illegible]cji założycielskich chórów, by sym[illegible]liczną składkę członkowską 50 kc [illegible] chórzysty wpłacały właśnie one, a [illegible] śpiewacy z własnej kieszeni – dod[illegible] prof. Suchanek.

Projekt statutu samodzielne[illegible] Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzyczne[illegible] oraz umowy założycielskiej mo[illegible] znaleźć na stronach internetowy[illegible] www.arsmusica.cz pod baner[illegible] ZŚM. Przypominamy również, że [illegible]branie konsultacyjne z udziałem dw[illegible] przedstawicieli każdej z ww. czterech [illegible] organizacji założycielskich odbędz[illegible] się przed Walnym Zgromadzeniem [illegible] o godz. 15 w klasie muzycznej na [illegible] piętrze Gimnazjum.

Odznaczenie dla ChNP

KATOWICE (kor) – Chór Nauczycieli Polskich (dyr. **Alojzy Suchanek**) został odznaczony Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego *za zasługi w dziedzinie oświaty, nauki, wychowania i postępu społecznego*. Stało się tak w sobotę w Katowicach na uroczystości z okazji 100-lecia ZNP, które w sali Sejmu Śląskiego zorganizował Śląski Okręg ZNP.

W uroczystości wziął udział m.in. prezes Zarządu Głównego ZNP **Sławomir Broniarz**, Zaolzie reprezentowały – oprócz ChNP – prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich **Barbara Dav[illegible]** i członek zarządu Klubu Nauczycieli Emerytów **Irena Machej**. Podczas uroczystości ChNP zaśpiewał hym[illegible] „Gaude Mater Polonia" oraz trzy pieśni – „Zasłużonym", „O, ziemio ojców[illegible]" oraz „Karpacka Brygada".

W drugiej części odbyła się dyskusja nt. roli ZNP w kształtowaniu oświaty regionu. Główny referat wygłosił prezes Śląskiego Okręgu ZNP **Jerzy Surman**.

WYSTAWA OKOLICZNOŚCIOWA W MUZEUM TRZYNIECKIM

Z życia gminy Końska

Ze względu na rekonstrukcję obiektu Muzeum Huty Trzynieckiej i Miasta Trzyńca tylko do 20 czerwca czynna jeszcze będzie wystawa poświęcona 700-leciu istnienia Końskiej. Z inicjatywy członka rady miejskiej dr **Tadeusza Karzła** i na wniosek Urzędu Gminnego w Trzyńcu wystawę przygotowały pracownice muzeum pod kierownictwem **Ewy Zamarskiej**; niektóre dane faktograficzne, fotografie i eksponaty dostarczyli interesujący się historią Końskiej **Oskar Lanc** i **Kazimierz Jaworski**.

Fot. KAZIMIERZ JAWORSKI

Fragment wystawy o Końskiej.

Zwiedzających o historii Końskiej informuje 9 plansz nazwanych kolejno: Z życia gminy (wersja czeska i polska), Wybitne osobistości, Kultura i sport, Religia i życie, Szpital Huty Trzynieckiej (pierwotny obiekt i obecny na Podlesiu znajdują się na terenie Końskiej), Ochotnicze Straże Pożarne (pierwsza założona w roku 1905 obchodzi w roku bieżącym 100-lecie istnienia – oprócz tej pierwszej polskiej w okresie międzywojennym istniały jeszcze: polska OSP na Osówkach (1923), czeska OSP w Puńcowie Czeskim (1925) i polska OSP na Kanadzie (1930), aktualnie istnieje tylko OSP na Podlesiu). Ósma i dziewiąta plansza informuje o szk[illegible]nictwie w Końskiej: polskim, czeskim [illegible] przedwojennej Szkole Gospodyń Wi[illegible]skich oraz szkolnictwie zawodowym [illegible] na Kanadzie.

Oprócz tego w trzech dużych gablotach znajdują się zdjęcia, kroni[illegible] szkolne, strażackie, eksponaty w[illegible]robów hutniczych (Huta Trzynie[illegible] miała ogromne – pozytywne i neg[illegible]tywne – znaczenia dla tej miejsc[illegible]wości, dawała i daje zatrudnienie [illegible] mieszkańcom, ale ostatecznie pr[illegible]czyniła się do likwidacji jej centrum [illegible] i podziału na dwie odrębne czę[illegible] – Końska-Osówki i Końska-Podlesi[illegible]

Poza tym są tu luźne eksponaty: [illegible]stroje ludowe, ławki szkolne, krzy[illegible] książki nabożne itp. Jest też sp[illegible] książek pisarzy wywodzących się [illegible] Końskiej: Jana Kubisza, Pawła K[illegible]sza, Adama Wawrosza, Kazimie[illegible] Jaworskiego oraz autorów piszących o tej miejscowości – ks. Andrzeja [illegible]ka, Stanisława Zahradnika i Osk[illegible] Lanca.

Przygotowane zostały także [illegible] licznościowe szczupłe foldery „Z [illegible]cia gminy Końska" w wersji czes[illegible] i polskiej.

Nie może być wielkiej przemiany bez wielkiej pracy intelektualnej.
Maria Janion

Nr 181

Memioła

DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ◆ Materiały prosimy przesyłać pod adresem „GL" lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz *◆ Numer zamknięto 9. 6. 2005*

Odwaga myślenia

Dziś mija minęła 40. rocznica śmierci Marii Dąbrowskiej, jednej z najbardziej cenionych pisarek okresu międzywojnia, autorki epokowej sagi rodzinnej Noce i dnie, ale też i wybitnej intelektualistki, potrafiącej krytycznie ustosunkowywać się do polskiej rzeczywistości społeczno-politycznej – zarówno tej przedwojennej, sanacyjnej, jak i powojennej – stalinowskiej. Ocenę zjawisk zwykła opierać na przesłach etyki, wiedzy, pewnie i pisarskiej intuicji, przede wszystkim jednak wyzwolonego z miasteczkowych koniunkturalizmu patriotyzmu. Widać to wyraźnie w wydanych pośmiertnie Przygodach człowieka myślącego (1970), a zwłaszcza w pięciotomowych, prowadzonych nieprzerwanie od 1914 r. Dziennikach (1988). Swą intelektualną niezależność manifestowała bez względu na obowiązujący układ sił. W proteście przeciw zamachowi majowemu z 1926 r. przeszła do opozycji, odmawiając w 1935 r. przyjęcia Złotego Wawrzynu Polskiej Akademii Literatury oraz kandydowania w 1938 do PAL. Po wojnie uczestniczyła w głośnej polemice z Janem Kottem o Józefa Conrada, stając w obronie Armii Krajowej. Wreszcie w 1964 była sygnatariuszką krytykującego politykę kulturalną władz komunistycznych „Listu 34".

Intrygującym dowodem jej odwagi i szerokich horyzontów poznawczych jest ogłoszone w 1937 r. Rozdroże. Studium na temat zagadnień wiejskich – wnikliwa historyczna i socjologiczno-kulturowa analiza sytuacji chłopa polskiego. Właśnie we wstępie do tej niespełna 200-stronicowej książki zawarła swoiste wyznanie wiary, objaśniające pobudki jakimi się wtedy kierowała i jakim pozostała do końca wierna: Idzie tu o wypowiedź pisarza, którego obowiązkiem, a także właściwością jest widzieć plastycznie całokształt życia i wysnuwać stąd wnioski natury artystycznej, psychologicznej lub ogólnie obywatelskiej.(...) Lecz kieruje mną jedynie dobra wola, dobra wiara i surowe uczucie powinności patriotycznej.

Rozdroże jest w istocie polemiką z postszlacheckim, ziemiańskim spojrzeniem na sprawy wsi, a w szczególności z uporczywym odmawianiem drobnym rolnikom – jako elementowi nie dysponującemu ani odpowiednim majątkiem, ani wiedzą czy wręcz inteligencją – prawa do samostanowienia o sobie. Z perspektywy czasu Rozdroże jawi się też jednak jako jeden z ostatnich manifestów pozycji, jaką w kulturze narodowej zajmował przez ostatnie dwa stulecia pisarz polski – pozycji sumienia, wychowawcy i nauczyciela narodu.

Zamieszczając krótki wycinek eseju Dąbrowskiej pragniemy nie tylko przypomnieć tę zapomnianą rolę pisarza polskiego, ale także wykazać, iż ujawnione przez pisarkę mechanizmy życia publicznego mają głębokie podłoże kulturowe i potrafią się aktywować w każdym czasie.

JAN TWARDOWSKI

Przetrzyma

Wzrusza mnie niebo
ciemne nie zawsze niebieskie
koper przydeptany
zwyczajna piosenka
znowu nie lekka
ale ciężka zima
baranek co ssąc matkę
pobożnie przyklęka
miłość tak poraniona
że i śmierć przetrzyma
(1993)

Fot. Rzeczpospolita
Ks. Jan Twardowski

Do albumu po raz drugi

Nie czekaj na wzajemność
telefon i róże
gdy ciebie nie chcą
nie piszcz nie szlochaj

najważniejsze przecież że ty kogoś kochasz

czy wiesz
że łzy się śmieją kiedy są za duże
(1993)

Prośba

Sam nic nie czyniłem dobrego
ani mniej ani więcej
to tylko anioł rozdawał
czasami przez moje ręce
kochać też nie umiałem
wiernie ani niewiernie
ktoś inny lepszy
kochał przeze mnie
dogmatów nie rozumiałem
rano w południe w nocy

ufam że wytłumaczysz
kiedy mi zamkniesz oczy
(1991)

(Jan Twardowski urodził się 1. 6. 1915 w Warszawie, ukończył polonistykę na UW i seminarium duchowne, w 1948 przyjął święcenia kapłańskie. Jako poeta debiutował w 1935. Od 1937 r., kiedy ukazał się jego debiutancki zbiór *Powrót Andersena*, wydał kilkadziesiąt książek poetyckich, eseistycznych, wspomnieniowych. Jest najbardziej czytanym w Polsce literatem – jego *Elementarz* osiągnął nakład 130 tys. egz. Pisze wiersze dla dzieci i dorosłych, felietony, aforyzmy, anegdoty, kazania, komentarze biblijne, religijne poradniki duchowe. Jego książki trafiają do ludzi wykształconych i prostych, katolików i ateistów, młodych i starych.)

Chłopski znaczy zamożniejszy i kulturalniejszy

Leżą przede mną dwie książki. Jedną z nich jest *Idea Polski* **Władysława Grabskiego**, drugą *Walka o nową Polskę* **Stanisława Miłkowskiego**. Jedna ukazała się w 1935, druga w 1938 r. W książkach tych przemówili dwaj przedstawiciele poglądów na świat gruntownie odmiennych środowisk i warstw, niestety, od wieków ze sobą zdzielonych. Z jednej strony Grabski, ziemianin, minister, świetny pisarz, ekonomista, umiarkowany zwolennik reform w stylu Zamoyskich czy Brzozowskich. Z drugiej strony Miłkowski, młody badacz ludowy, radykał i zwolennik przekształcenia ustroju w duchu gospodarczo-społecznych postulatów chłopskich. I dziwna rzecz. Choć ci tak różni pisarze wypowiadają jednaką stanowczością tę samą myśl. Że mianowicie, Polskę współczesną przenika stanowy duch szlachetczyzny, który odradzając się w coraz to nowej postaci, hamuje nie tylko należyty, ale jedynie możliwy rozwój Polski i jako społeczności, i jako narodu, i jako państwa.

Zrazu ta opinia obu autorów wydała mi się może zbyt już pesymistyczna i cokolwiek przesadna. Studiując jednak zadziwiającą kampanię prasy przeciwko reformie rolnej, zobaczyłem, o ile prawda życia jest bardziej zatrważająca, niż sądy o niej Grabskiego lub Miłkowskiego.

Najpoważniejszymi i ostatnio coraz bardziej przeważającymi argumentami publicystów ziemiańskich przeciw reformie rolnej są już nie te, które zwalczają jej metody i szczegółowe posunięcia, lecz te, które godzą w samą wartość wszystkich drobnych gospodarstw rolnych. Sprowadza się to do tezy o niższości ekonomicznej tych gospodarstw w porównaniu z wielkimi, i o ich niezdolności do wyżywienia miast oraz do sprostania zadaniom wojennej obrony państwa. W tych natrętnych twierdzeniach o zasadniczej niższości drobnych gospodarstw przejawia się jedyna istotna troska ziemiaństwa – organiczna niechęć sfer ziemiańskich do tego, żeby Polska poczuła się w sobie jako społeczeństwo i państwo chłopskie.

Ziemianie nasi potrafią się czasem przyznawać do niskiego stanu swej gospodarki w porównaniu z innymi krajami. Ale tylko wtedy, gdy może to im posłużyć jako dowód, że jeśli oni źle stoją, to gospodarka chłopska tym bardziej nie może nigdy osiągnąć świetnych wyników. Laik słyszący ciągle o większej wydajności folwarków i o słabym plonie gospodarstw chłopskich, wyobraża sobie zapewne jakieś niebotyczne różnice. Tymczasem niezawodny *Rocznik Statystyczny* powiada nam, że różnice te są dość znikome. W r. 1935 gospodarstwa drobne i średnie (do 50 ha) produkowały z hektara 11,1 q pszenicy, zaś gospodarstwa wielkie – 13 q. Żyta: małe – 11,2 q, wielkie 13,1 q. Jęczmienia: małe – 11,6 q, wielkie 14,1 q. Owsa: małe – 11,4, wielkie – 12,8 q. Ziemniaków: małe – 114 q, wielkie – 118 q. Buraków: małe – 195 q, wielkie – 215 q. Różnice więc wynoszą dla zbóż 1,9 do 2,5 kwintala, dla okopowych – 4 do 20 kwintali z hektara.

Maria Dąbrowska

A teraz chciejmy zauważyć, jaki start mają ci dwaj „zawodnicy", tak mało stosunkowo różniący się między sobą plonami z ha. Z jednej strony ziemianie, rozporządzający wiedzą rolniczą, znacznymi środkami, udoskonalonymi narzędziami i maszynami, mający możność stosować najwłaściwsze nawozy sztuczne i w ogóle najlepsze sposoby uprawy. Posiadający też na ogół ziemie zmeliorowane i wyższej klasy, ponieważ mieli zawsze, jak wiemy, nieograniczoną prawie swobodę wybierania sobie gruntów. Z drugiej strony chłop – w przeważającej większości niedostatecznie oświecony, prawie nie używający nawozów sztucznych, rzadko stosujący nowsze metody upraw, nie mający kapitału nakładowego, posługujący się często prymitywnymi narzędziami, mający zazwyczaj ziemie gorsze i niezmeliorowane. Jeśli będąc postawionym w o tyle gorsze warunki, chłop różni się tak niewiele wydajnością z hektara od ziemianina, to jakże nie dojść do przekonania, że przy jakim takim rozwoju oświaty i organizacji z łatwością dogoniłby i prześcignął dzisiejsze plony wielkiej własności.

W Czechosłowacji stosunek ilości wielkich gospodarstw (ponad 100 ha) do małych i średnich jest jeszcze bardziej niż u nas na niekorzyść wielkiej własności, zwłaszcza pod względem powierzchni folwarków, znacznie przez tamtejszą reformę rolną okrojonej. W Niemczech stosunki własnościowe są mniej więcej takie jak w Polsce, z tą różnicą, że gospodarstwa najmniejsze do 5 ha wynoszą tam aż 77% ogólnej liczby gospodarstw. Holandia pod względem własności rolnej nie posiada stosunków całkiem zdrowych, ponieważ część jej drobnych rolników uprawia grunty dzierżawione od wielkich właścicieli. Jednakże jako typ gospodarki wszechwładnie panujący mamy tam bardziej niż gdziekolwiek indziej gospodarstwo drobne. Folwarków o typie pracy właściwym wielkiej własności mamy w Holandii tylko 0,1%, a zajmują one zaledwie 1,5% ogólnej powierzchni gruntów (u nas 27% gruntów ornych, w Niemczech 20%, w Czechach 13%). Przy czym gospodarstwa najmniejsze również przeważają tam nad innymi rodzajami drobnych gospodarstw (66% ogólnej liczby). Szwajcaria jest krajem prawie wyłącznie drobnej chłopskiej własności. W Szwecji, Finlandii, Danii proces rozdrobnienia wielkiej własności na korzyść chłopskich gospodarstw (z przewagą średnich), jest znacznie dalej posunięty niż u nas.

A czyż możemy o wszystkich wymienionych tu krajach powiedzieć, że są zacofane lub upadające pod względem kultury rolniczej? Całkiem przeciwnie. Są to kraje najwyższej ze znanych dotąd i wciąż wzmagającej się wydajności wszystkich ziemiopłodów, najwyższej też kultury i chłopskiej, i ogólnej. Bez przesady można powiedzieć, że im bardziej który z nich jest chłopski, tym jest zamożniejszy i kulturalniejszy.

MARIA DĄBROWSKA

TREFNE MYŚLI (4)

Kontynuujemy druk wypowiedzi na temat najgroźniejszych idei początku XXI wieku, zebranych przez amerykańskie czasopismo „The Foreign Policy".

SAMANTHA POWER

Potrzebna reforma ONZ

W Organizacji Narodów Zjednoczonych zdaje się dominować przekonanie, że reforma, owszem, ale taka, żeby wszystko zostało po staremu. Choć Organizacji przewodzi dystyngowany i doświadczony **Kofi Annan**, od lat nie ma ona najlepszej prasy. Zmiany strukturalne idą opornie, pojawiają się doniesienia o korupcji i to sięgającej oenzetowskich dygnitarzy.

Fot. The Foreign Policy
Samantha Power.

Jeszcze nie tak dawno amerykańska sekretarz stanu **Madeleine Albright** miała odwagę bronić ONZ; za czasów prezydenta **Busha** stosunki Waszyngtonu z Organizacją bardzo się popsuły, a przecież bez wsparcia politycznego i materialnego USA Narody Zjednoczone trudno sobie wyobrazić. Ten stan rzeczy musi niepokoić wszystkich, którzy w ONZ widzą skuteczne narzędzie współpracy międzynarodowej w skali prawdziwie globalnej.

– *A jednak* – pisze **Samantha Power** z Uniwersytetu Harvarda – *60-letnia machina ONZ nigdy nie wydawała się tak źle przygotowana do swoich zadań, a wiarygodność Organizacji tak niska.* Trzeba więc walczyć z ideą, że tak jak jest, jest dobrze. – *Niestety, ci, którzy mogliby zmienić ONZ, mają zarazem interes w hamowaniu reformy.* Stali członkowie Rady Bezpieczeństwa nie chcą zrezygnować z prawa weta, w głosowaniach Zgromadzenia Ogólnego głos mniejszych państw członkowskich liczy się tak samo jak mocarstw, a państwa Zachodu, które mają fundusze i wojsko, nie kwapią się z wzmocnieniem korpusu błękitnych hełmów.

Samantha Power nie należy do wrogów ONZ – nie podważa samej racji istnienia Organizacji, pamięta o jej zasługach w wielu dziedzinach. Ale podkreśla, że dziś prestiż ONZ zależy od skuteczności Rady Bezpieczeństwa, Komisji Praw Człowieka i misji pokojowych pod flagą Organizacji. Jakie są wyniki działania na tych trzech polach, taki jest wizerunek ONZ i jej wiarygodność. I na tych polach należy skoncentrować wysiłek reformatorski.

Nie do utrzymania jest obecna formuła Rady Bezpieczeństwa. Wśród stałych członków są Rosja i Chiny – gdzie dochodzi do masowego naruszania praw człowieka – oraz USA, które nie podpisały niektórych traktatów międzynarodowych w tej dziedzinie. Pięć państw – stałych członków Rady – reprezentuje dziś niespełna 30 proc. ludności świata, statusu tego nie mają natomiast Nigeria, Brazylia i Indie – największa demokracja na planecie. – *Komisja Praw Człowieka zamieniła się w polityczną farsę – przedstawiciele dyktatur blokują w niej niewygodne dla nich rezolucje – a siły pokojowe ONZ są wysyłane tylko do takich rejonów konfliktów, gdzie nie są zagrożone ważne interesy Zachodu.* A i tak do służby łatwiej pozyskać wojsko z państw Trzeciego Świata, które nie zawsze sprawdza się w terenie, za to chętnie pobiera gotówkę i sprzęt. Takie misje pokojowe kosztują mniej, ale ich efekty są gorsze. – *USA i inne państwa członkowskie mają raka, ONZ, jakiej pragną i na jaką zasługują* – krzywi się autorka. – *Najwyższy czas zacząć wybijać z głowy niektórym przywódcom, że takie Narody Zjednoczone dokuśtykają do końca XXI wieku.*

Telewizja

WTOREK 14 CZERWCA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata **8.00** Wiadomości **8.15** Cafe serio **8.25** Kawa czy herbata **9.05** Kropelka - przygody z wodą (dla dzieci) **9.30** Ala i As lecą na Marsa **10.00** Piątka detektywów (film ang.) **10.30** Moda na sukces (s.) **10.55** Dr Quinn (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Eko-Europa (mag.) **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **14.10** Mieszkać z wyobraźnią **14.25** Kosmiczne wakacje (film USA) **15.00** Wiadomości **15.10** Co tu jest grane? (talk-show) **15.35** Moda na sukces (s.) **16.00** Między nami (pr. public.) **16.25** Recepty Jedynki - Migrena **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Lokatorzy (s.) **17.50** Nagroda im. Andrzeja Drawicza IV edycja **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Prosto w oczy **20.30** Plus minus **20.50** Poradnik przedsiębiorcy **21.05** Pająki (film USA) **22.55** Wiadomości **23.10** Raport kryminalny **23.35** Sen o nożu (film USA) **1.10** Sprawy rodzinne (film USA).

■ TVP 2

6.40 Złotopolscy (s.) **7.05** 10 minut tylko dla siebie **7.20** Żegnaj Rockefeller (film pol.) **7.45** Pomysłowy wnuczek (s.) **7.55** Lis Leon (s.) **8.05** McGregorowie (s.) **9.12** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.45** Pytanie na śniadanie **11.45** Święta wojna (s.) **12.15** Geniusz przyrody - Młotki, oskardy, łopaty i motyki **12.45** 10 minut tylko dla siebie **13.25** Podróż do ziemi obiecanej (film USA) **14.10** Fitness Club (s.) **14.40** W lodowej pułapce (film USA) **15.30** Wojownicy (teleturniej) **16.10** M jak miłość (s.) **17.00** Kulisy serialu "M jak miłość" **17.05** Dziwne przygody koziołka Matołka (s.) **17.20** Złoty interes (mag.) **19.05** Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) **19.35** Zwierzenia kontrolowane Katarzyna Grochola **20.00** Panorama flesz **20.05** M jak miłość (s.) **21.00** Kulisy serialu "M jak miłość" **21.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.45** Pollock (film USA) **0.45** Eden (film pol.) **1.10** Kinoffkino.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia **7.45** Aktualności **7.50** Trafiony zatrudniony **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadki natury - Potwór w jeziorze **9.45** Zaproszenie - Dwa ogony lwa kłodzkiego (pr. dok.) **11.15** Gość dnia **11.45** Wierzę, wątpię, szukam **12.10** Telenowyny **12.35** Na wolności - Tygrysy oczami Boba Hoskinsa (pr. dok.) **13.50** Agrobiznes (mag.) **14.00** Bądź zdrów! (mag.) **14.45** Sześciolatki na starcie (pr. eduk.) **15.00** Do przerwy 0.1 (s.) **15.45** Konsument - Reklama wprowadzająca w błąd **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Służba zdrowiu **17.05** Bliżej Europy **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe TV Katowice **18.37** Raport z akcji **19.00** Klan (s.) **19.25** Świat magazyn międzynarodowy **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier **20.50** Studio pogoda **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Nasz reportaż. Pani Miss **22.15** To jest temat **22.55** Kurier sportowy **23.10** Nieznany Chaplin (s. dok.) **0.05** Sukces (s.).

PAJĄKI
Horror, USA 1990
TVP 1, wtorek 14. 6., godz. 21.05
Reżyseria: Frank Marshall
Występują: Jeff Daniels, Harley Jane Kozak, John Goodman, Julian Sands, Stuart Pankin, Brian McNamara, Mark L. Taylor.

Ekspedycja entomologa Athertona szuka obszarów nieskażonych przez cywilizację w nadziei na odkrycie nowych gatunków owadów. Badacze odkrywają groźnego jadowitego pająka. Ukąszony przezeń fotograf Manley umiera, zaś ciało zostaje przetransportowane do rodzinnego miasteczka zabitego, do Canaima. W trumnie jakimś cudem zabłąkała się samica pająka-zabójcy. Stworzeniu udaje się wymknąć na wolność i wydać potomstwo na terenie posiadłości doktora Jenningsa, który od dawna cierpi na arachnofobię, czyli paniczny lęk przed pająkami.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV market **7.00** Interwencja (mag.) **7.20** Yu-gi-oh! (s.) **7.50** Zbuntowany anioł (s.) **8.45** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **9.45** Idol (pr. rozryw.) **10.45** Maraton kabaretowy **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Zbuntowany anioł (s.) **13.05** Twój lekarz **13.20** Wystarczy chcieć **13.30** Exclusive **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą Dzieci (s.) **15.45** Wydarzenia **16.05** Interwencja (mag.) **16.25** 13. posterunek **17.00** Stan wyjątkowy (film USA) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Daleko od noszy (s.) **20.45** Stary, gdzie moja bryka? (film USA) **22.30** Poziom 9 (film USA) **23.30** Biznes Wydarzenia **0.00** Nasze dzieci **1.00** Słoneczny wojownik (film USA) **2.55** Gala Boksu Zawodowego.

■ TVC 1

5.00 Spostrzeżenia Karla Kyncla **5.05** Ciekawostki z regionów **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Śpiewanki **9.05** Teleranek (dla dzieci) **9.15** Klocki (dla dzieci) **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) **10.00** Wiadomości **10.05** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **11.00** List do ciebie **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Mistrzowie czeskiego filmu animowanego II (s. dok.) **15.00** Oczarowanie V (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) **16.35** Simpsonowie XIV (s.) **17.00** Przyjaciele IX (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.50** Czeskie głowy (s. dok.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Ogniste lato 2/5 (film fr.) **21.50** Na tropie **22.15** Film o filmie: Królestwo niebieskie (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** EXPOcztówka (s. dok.) **23.30** Poprask (mag. muz.) **0.00** Pomarańcza (mag.) **0.30** Przyjaciele (s.) **0.55** Allo! Allo! (s.) **1.25** W wywiadzie II (s.) **2.10** Kalendarium **2.25** AZ-kwiz **2.50** Skarby świata.

■ TVC 2

5.00 Europa dziś (mag.) **5.30** Reporterzy TVC (rep.) **6.10** Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.45** Czeskie głowy (s. dok.) **7.50** Panorama **8.35** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnoza (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **12.00** Wspomnienia przeszłości: Wędrówki z prehistorycznymi zwierzętami (s. dok.) **12.30** Kultura.cz (mag.) **13.00** Pamięć drzew (s. dok.) **13.20** Zestaw bajkowy Edka (dla dzieci) **15.15** Czeskie głowy (s. dok.) **15.20** Blok publicystyki ekologicznej **16.20** Tradycyjna japońska sztuka (s. dok.) **16.30** Rodzina a szkoła (mag.) **16.45** Popularis (mag.) **17.30** Babilon (mag.) **17.50** Allo! Allo! (s.) **18.20** Poprask (mag. muz.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** Magazyn motoryzacyjny **19.40** Genus (s. dok.) **20.00** Ameryka, jakiej nie znacie (dok.) **21.00** Na pływalni z Sebastiao Salgadem (talkshow) **21.20** Paszkwil (mag.) **21.50** Film o filmie: Skrzat (dok.) **22.05** Odpoczywaj w pokoju III (s.) **22.50** Problemy rodzinne (mag.) **23.25** Hyde Park (program dys.) **0.30** Epizody z historii (s. dok.) **1.25** Magazyn motoryzacyjny **2.05** Regiony TVC24 **2.30** Zapis posiedzenia Sejmu PRC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Łowca krokodyli (s. dok.) **9.35** Nauczyciel z przedmieścia II: Dżungla przed tablicą (film USA) **11.20** Strażnik Texasu (s.) **12.10** Stefanie (s.) **13.05** Anastazja (s.) **13.55** Moja puszysta Walentyna (s.) **14.50** Spółka Przygody z o.o. (s.) **15.45** Chicago Hope (s.) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.10** Właśnie teraz **17.20** Medicopter 117 (s.) **18.15** Prognoza pogody **18.20** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Gospoda (s.) **20.40** 1 przeciw 100 (teleturniej) **21.40** Na własne oczy (pr. publ.) **22.40** Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) **23.40** Sceny zbrodni (film niem.-USA) **1.20** Cienie Toronto (s.) **2.05** Tele Tele **3.50** Diabli nadali (s.) **4.35** Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Counterstrike (s.) **8.55** Płomień wątpliwości (s.) **9.50** Wspaniali i bogaci (s.) **10.20** Prima jazda (mag.) **11.05** Lekarz ze wsi (s.) **12.00** W lot po świecie (mag.) **13.00** Świat Dawsona (s.) **13.55** Pomoc domowa (s.) **14.25** Pan Złota Rączka (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Komisarz Rex (s.) **16.50** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Dzięcioł Woody (s. anim.) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.05** Podrywarnia (pr. roz.) **22.20** Martwa cisza (film USA-austral.) **0.10** t-music **1.05** Szybka wygrana **2.45** Salon samochodowy **3.15** Sauna (talk show) **4.00** Prima archiwum.

ŚRODA 15 CZERWCA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata **8.15** Cafe serio **8.25** Kawa czy herbata **9.05** Kropelka - przygody z wodą - Pustynne miraże (s. anim.) **9.30** Plastelinek i przyjaciele - Zasady ruchu drogowego (dla dzieci) **10.00** Rupert Rupert i król szachowy **10.30** Moda na sukces (s.) **10.55** Dr Quinn (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** To trzeba wiedzieć (mag.) **12.25** Samo życie (s.) **12.45** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Wiadomości skrót **14.10** Wielki świat małych odkrywców - Rodzice i ja uprawiamy sport **14.30** Więźniarka z Rangunu - Aung San Suu Kyi (film szwajcar.) **15.00** Wiadomości **15.10** Kochamy polskie komedie **15.35** Moda na sukces (s.) **16.00** SF symulator faktu - Inwigilacja **16.25** Recepty Jedynki **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Sąsiedzi (s.) **17.50** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Klan (s.) **18.50** "Klan" od kuchni **18.55** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Prosto w oczy **20.30** Daj mi szansę (pr. dok.) **21.05** Doktor (film USA) **23.10** Wiadomości **23.25** Zabójczy kochanek (film USA) **0.55** Na starcie- Nieżywy dowód (film USA).

ZABÓJCZY KOCHANEK
dramat krym, USA 1986
TVP 1, środa 15. 6., godz. 23.25
Reżyseria: Steven Schachter
Występują: Judith Light, Jack Wagner, Ben Masters, Tracey Gold, Elizabeth Lennie, Diana Leblanc, Patricia Carroll Brown.

Janice Mitchell, atrakcyjna mężatka w średnim wieku, pewnego dnia przypadkowo poznaje znacznie młodszego od siebie Guya Ellimana, przystojnego chirurga plastycznego, który jest nią zafascynowany od pierwszego wejrzenia. Romantyczny związek burzy jednak nagły powrót męża. Janice w poczuciu winy próbuje delikatnie zerwać znajomość z kochankiem. Zmienia numer telefonu i nie chce z nim rozmawiać. Spędza urlop z mężem w domku położonym na odludziu. Do rodziców przyjeżdża córka, towarzyszy jej nowy chłopak – Guy Elliman.

■ TVP 2

6.40 Złotopolscy **7.05** 10 minut tylko dla siebie **7.20** Żegnaj Rockefeller (s.) **7.45** Pomysłowy wnuczek - Rozbitkowie **7.55** Lis Leon (s.) **8.05** McGregorowie (s.) **9.55** M jak miłość (s.) **11.15** Panorama **11.50** Święta wojna (s.) **12.15** Geniusz przyrody - Włócznie, igły, sztylety i kolce **12.45** 10 minut tylko dla siebie **13.30** Podróż do ziemi obiecanej (s.) **14.15** Fitness Club (s.) **14.45** Znaki czasu **15.05** Mój pierwszy raz (talk-show) **16.10** M jak miłość (s.) **16.55** Kulisy serialu "M jak miłość" **17.00** Życie ssaków - Potęga umysłu **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.40** Telewizyjne Wiadomości Literackie **20.10** M jak miłość (s.) **21.00** Kulisy serialu „M jak miłość" **21.10** Irmina (pr. dok.) **21.35** Kabaretowy alfabet Dwójki **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.40** Na rozdrożu (film USA) **0.15** S jak szpieg (s.) **0.40** Szkockie klimaty.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia **7.45** Aktualności **7.50** Służba zdrowiu **8.05** Bliżej Europy **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.00** Obrady Senatu **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Zrobię to sam **17.05** Trójka tam była. Ekosong **17.50** Kronika miejska **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe TV Katowice **18.37** Powiedz stop **19.00** Klan (s.) **19.25** Teleplotki **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier **20.50** Studio pogoda **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.50** Wiadomości sportowe TV Katowice **21.55** Made in Silesia **22.15** Festiwal "Galicja 2005" **22.55** Kurier sportowy **23.10** Obrady Senatu **23.45** Muzyka miłości (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV market **7.00** Interwencja (mag.) **7.20** Transformery **7.45** Zbuntowany anioł (s.) **8.40** Stan wyjątkowy (film USA) **9.40** Słoneczny patrol (s.) **10.40** Czułość i kłamstwa (s.) **11.10** Samo życie (s.) **11.55** Zbuntowany anioł (s.) **12.50** TV market **13.05** Rocket Power (s.) **13.30** Pasjonaci **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.05** Interwencja (mag.) **16.25** Świat według Kiepskich (s.) **17.00** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Miodowe lata (s.) **21.15** Słoneczny wojownik (film USA) **23.40** Łowcy koszmaru (film USA) **0.40** Biznes Wydarzenia **1.10** Pierwsza fala (film USA) **2.05** Kuba Wojewódzki **3.00** Aquaz Music Zone (pr. muz.).

■ TVC 1

5.00 Klub przyjaciół muzyki dętej **5.35** Nasza wieś **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) **9.05** Simpsonowie XIV (s.) **9.30** Zapomniane wyprawy (dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Jak ja raz odejdę (film czes.) **11.40** Nasze zamki (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Świat książek (mag.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.00** Nepal (dok.) **15.15** Bo koviny (pr. roz.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) **16.35** Meduza (pr. muz.) **17.00** Przyjaciele (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.50** Czeskie głowy (s. dok.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Bananowe rybki (talk-show) **20.30** Świetnie wyglądasz (mag.) **20.55** 4 na ekranie (teleturniej) **21.45** Nadmierne drobnostki: Bagno (film TV) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.00** Prognoza pogody **23.05** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** Oczarowanie V (s.) **0.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **0.20** Przyjaciele (s.) **0.45** Talk show J. Krausa **1.15** Allo! Allo! **1.50** Pod pokrywką **2.25** AZ-kwiz **2.50** Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

5.00 Tradycyjna japońska sztuka **5.05** Rodzina a szkoła **5.25** Popularis **5.55** Powietrze to nasze morze **6.10** Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.45** Czeskie głowy (s. dok.) **7.50** Panorama **8.30** Na pływalni z S. Salgadem (talkshow) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **12.00** Euronews **12.30** Szczęście domowe (mag.) **13.00** Na tropie **13.30** Europejskie technologie (s. dok.) **13.45** Atlas wideo naszej przyrody **14.00** Gra o zielone (dla dzieci) **14.20** Pomagajmy sobie (mag.) **14.50** Game Page (mag.) **15.10** Poprask (mag. muz.) **15.40** Spostrzeżenia z zagranicy **15.50** Cudowny świat (s. dok.) **16.15** Nieznane otchłanie (dok.) **17.00** GEN (s. dok.) **17.20** Wielki wódz (mag.) **17.50** Allo! Allo! (s.) **18.20** Problemy rodzinne (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** Sportowe minuty **19.40** Lapidarium (s. dok.) **20.00** Europejski film: Dom dusz (film koprod.) **22.20** Spotkanie z Janem Burianem **22.50** Filmopolis (mag.) **23.50** Ameryka jakiej nie znacie (dok.) **0.45** Skarby świata **0.55** Babilon **1.15** Mieszkanie sztuką jest **1.35** Na tropie **2.00** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Łowca krokodyli (s. dok.) **9.25** Frajer (film USA) **11.10** Strażnik Texasu (s.) **12.05** Stefanie (s.) **13.00** Anastazja (s.) **13.55** Moja puszysta Walentyna (s.) **14.50** Spółka Przygody z o.o. (s.) **15.40** Chicago Hope (s.) **16.35** Zaryzykuj (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Medicopter 117 (s.) **18.10** Prognoza pogody **18.20** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakręć to! (pr. rozryw.) **20.40** Godzina szczytu II (film USA) **22.25** Kolejne 48 godzin (film USA) **0.15** Smalville (s.) **2.10** Na własne oczy **2.55** Program rozrywkowy **3.55** Diabli nadali (s.) **4.40** Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Counterstrike (s.) **8.55** Płomień wątpliwości (s.) **9.50** Wspaniali i bogaci (s.) **10.20** Prima jazda (mag.) **11.00** Lekarz ze wsi (s.) **11.55** W lot po świecie (mag.) **12.55** Świat Dawsona (s.) **13.50** Pomoc domowa (s.) **14.20** Pan Złota Rączka (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Komisarz Rex (s.) **16.50** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.40** Wszystko o mieszkaniu **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.45** Dzięcioł Woody (s. anim.) **19.55** Odważne aniołki (s.) **20.55** Pod włos (mag.) **21.40** Dementi (pr. roz.) **22.35** Blady Grom (film USA) **0.35** Mutanty (s.) **1.20** Szybka wygrana **3.00** Sauna 2005 **3.30** Sauna (talkshow) **4.15** Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

Czas szybko mija,
lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.

Dzisiaj 14 czerwca 2005 roku obchodziłby 60. rocznicę swych urodzin nasz

śp. inż. WITOLD PYTLIK

z Hawierzowa Suchej Średniej, zaś 2 maja 2005 wspomnieliśmy 2. rocznicę Jego przedwczesnej i nagłej śmierci. Z żalem wspominają i o chwilę zadumy proszą najbliżsi. GL-323

Dnia 14 czerwca 2005 roku uczcimy pamiątkę 100. rocznicy urodzin naszej Drogiej Mamy, Babci, Prababci

śp. ANNY ŁYŻBICKIEJ

z Bystrzycy. O chwilę wspomnień proszą córki. AD-088

Człowiek szlachetny, odchodząc do wieczności, nie umiera, ale żyje w naszej pamięci.

Dnia 14. 6. 2005 obchodziłby 85 lat nasz Drogi Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. FRANCISZEK ZAJĄC

zaś 27. 6. 2005 minie 5. rocznica Jego śmierci. Z szacunkiem i miłością wspominają żona i córki z rodzinami. RK-119

Wczoraj, dnia 13. 6. 2005 minęło 20 lat od chwili, gdy odeszła od nas na zawsze nasza Kochana Mama

śp. HERMINA SZCZYRBA

z domu Kantor, zaś w styczniu br. przypomnieliśmy sobie 5. rocznicę śmierci naszego Drogiego Ojca,

śp. JÓZEFA SZCZYRBY

elektrotechnika z Karwiny. Wszystkich, którzy naszych Kochanych Rodziców pamiętają, proszą o chwilę cichych wspomnień córki Alina i Irena z rodzinami. GL-327

Kto kochał i był kochany,
nie będzie zapomniany...

We wtorek 14. 6. 2005 mija 1. smutna rocznica śmierci

śp. STANISLAVA DRÓZDA

z Bystrzycy. O ciche wspomnienia proszą żona i córki z rodzinami. GL-325

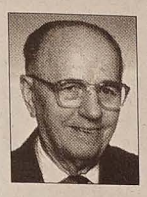

W głębokim żalu zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 10. 6. 2005 zmarł po krótkiej chorobie w wieku 86 lat

śp. GUSTAW SŁOWIK

emerytowany dyrektor szkół w Hawierzowie Błędowicach oraz Stanisławicach, ostatnio zamieszkały w Stanisławicach pod numerem 122. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 16 czerwca 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. Zasmucona rodzina. AD-087

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Od minionego weekendu na Zamku Łowieckim w Piotrowicach czynna jest wystawa poplenerowa czterech malarzy czeskich – Vladislava Oslizloka, Renaty Filipowej, Otty Dedka i Josefa Czyża – oraz dwójki plastyków z Rybnika – Andrzeja Obuchowicza i Elwiry Kwiatkowskiej. Artyści byli gośćmi piotrowickiego samorządu, który sfinansował ich tygodniowy pobyt na plenerze. Bogaty plon ich twórczej pracy będzie publicznie prezentowany w zamkowej galerii do końca czerwca – w środy, soboty i niedziele w godz. 13-18. Natomiast aukcja obrazów, jak zapowiedział podczas piątkowego wernisażu wójt Petr Trojek, ma się odbyć w sobotę 27 sierpnia podczas obchodów 700-lecia Piotrowic. Na zdjęciu: goście z Polski, A. Obuchowicz i E. Kwiatkowska, którzy na plenerze wykonali po dwa obrazy: Myśli w Piotrowicach I i II oraz Wesele i Krajobraz Piotrowic.

Ostatnia w sezonie

CZ. CIESZYN (kor) – Siódma i ostatnia w 54. sezonie premiera w Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego odbyła się w ub. niedzielę. Była nią sztuka „Szatan z siódmej klasy" **Kornela Makuszyńskiego**, którą wyreżyserował kierownik artystyczny zespołu, **Bogdan Kokotek**. W roli głównej, ucznia VII klasy Adama Cisowskiego, wystąpił **Dariusz Waraksa**.

„Szatan z siódmej klasy" należy do kanonu lektur szkolnych. Nic więc dziwnego, że na widowni zasiadła głównie młodzież, niemniej nie zabrakło także nieco starszych widzów. Publiczności przedstawienie się podobało, o czym świadczyły nie milknące owacje.

Większość szkół i grup abonamentowych obejrzy spektakl po wakacjach. Dodajmy, że oficjalne zakończenie sezonu odbędzie się w Teatrze Cieszyńskim 30 czerwca. W dniu tym gośćmi teatru będą tradycyjnie wychowankowie ośrodków dla dzieci specjalnej troski.

– *Scena Czeska zagra dla nich baśń pt. „Cudowna lampa Aladyna"* – powiedziała „GL" kierowniczka literacka SP, **Joanna Wania**. – *Aktorzy Sceny Polskiej, w kostiumach ze spektaklu „Królowa śniegu", zaproszą dzieci do wspólnej zabawy.*

700-lecie z Golec uOrkiestra

SUCHA GORNA (sch) – Najbliższy weekend przebiegnie nad Suszanką pod znakiem obchodów 700-lecia gminy. Zdaniem organizatorów – gminnej komisji ds. kultury i sportu – impreza jubileuszowa zainteresuje nie tylko miejscową ludność, ale przyciągnie też gości z całego Zaolzia.

A wszystko to za sprawą gwoździa programu, polskiego zespołu „Golec uOrkiestra" oraz słowackiej kapeli „No Name". – *Dlaczego zaprosiliśmy akurat wykonawców z Polski i Słowacji?* – uprzedza nasze pytanie zastępca wójta, **Josef Žerdík**. – *Od lat mamy współpracę z polską Lubomią i słowacką Gelnicą. Polski i słowacki zespół na obchodach 700-lecia naszej gminy to naturalna konsekwencja tych właśnie kontaktów.*

O której godzinie na stadionie TJ František zagrają Golcy i „No Name", organizatorzy nie chcą zdradzić. Ich zdaniem, atrakcyjny jest cały sobotni blok programowy, który o godz. 14 rozpoczynają zespoły folkowe, o 15 jest oficjalne otwarcie z orkiestrą dętą i mażoretkami, następnie występuje ZPiT MK PZKO „Suszanie", jest szereg konkursów na wesoło (przeciąganie liny, w piciu piwa i tradycyjnie – po raz trzeci z kolei – w zjadaniu kiełbasek na czas). Niejako wstępem do koncertu „Golec uOrkiestra" jest występ grass-gorolskiego „Blafa", który na górnosuskim „Witaniu lata" gości od pierwszej jego edycji sprzed dwu lat.

Obchody 700-lecia gminy rozpocznie w piątek o godz. 17 nabożeństwo ekumeniczne w kościele katolickim w Suchej Górnej z występami górnosuskich chórów (m.in. pezetkaowskiego „Sucha") oraz z solo na skrzypcach **Ewalda Danela**. Natomiast w Domu Robotniczym o godz. 19 odbędzie się uroczysta akademia, gdzie oprócz chóru „Sucha" zatańczą również „Suszanie", wystąpi pochodzący z Suchej **Bronisław Poloczek**, zagra Słowacka Orkiestra kameralna pod batutą E. Danela, zaśpiewa **Beata Czendlik** i **Markéta Domesowa** oraz zostanie „ochrzczona" nowa publikacja o gminie.

Sito będzie gęste

KARWINA (wak) – Od wczoraj na karwińskim wydziale handlu i przedsiębiorczości UŚ przebiegają egzaminy wstępne. O indeks uczelni zabiega 2 tysiące osób, w tym 105 Słowaków, na przyjęcie liczyć może 600 kandydatów. Największym powodzeniem, jak zresztą od kilku już lat, cieszą się kierunki „Polityka gospodarcza i administracja" oraz „Ekonomika i management".

Kandydaci zdają z matematyki, jednego z pięciu języków obcych (do wyboru jest angielski, niemiecki, rosyjski, francuski i hiszpański) oraz ze znajomości problematyki społeczno-ekonomicznej. Wyniki egzaminów ogłoszone będą pod koniec czerwca.

Drugą turę egzaminów zaplanowano na początek września.

Co w teatrze

SCENA POLSKA – ORŁOWA: Bambini di Praga (14, godz. 19.00, grupa UFR).

A KARWINA: Bambini di Praga (15, godz. 19.00, grupa KAP).

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: „Limonádový Joe" (14, godz. 10.00, 19.00, grupa C; 15, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Zebra z klasą (14, 15, godz. 17.45); Targowisko próżności (14, 15, godz. 20.00); **Reflex:** Bening Julia (14, 15, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Gwiezdne Wojny III: Zemsta Sithów (14, godz. 17.30, 20.00); Trzy kolory: czerwony (15, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Zebra z klasą (14, 15, godz. 15.30); Melinda i Melinda (14, 15, godz. 20.00); Życie Briana (14, 15, godz. 17.45); **CIESZYN – Piast:** Przygody Lisa Urwisa (14, 15, godz. 16.00); Wiosna, lato, jesień, zima i wiosna (14, 15, godz. 18.00); Krąg 2 (14, 15, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19–19.15, nie: 18.30–19.00.

Co w terenie

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza 19. 6. o godz. 14.00 do Domu PZKO na Festyn ogrodowy. W programie: zespół „Flash Dance", „Rychwałdzianie", chór „Lutnia" i gościnnie „Familio" (PL).

ORŁOWA LUTYNIA – dzieci szkoły i przedszkola zapraszają na tradycyjny festyn 18. 6. o godz. 14.30 do ogrodu szkolnego. W razie niepogody w Domu PZKO.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na Festyn ogrodowy w ramach obchodów 700-lecia istnienia Skrzeczonia 18. 6. o godz. 15.00 w ogrodzie obok Domu PZKO. Program: Chór Mieszany Hasło, gościnnie zespół folklor. „Cisownickie bezkuryje" (Cisownice PL).

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na wycieczkę do Zamku Frysztackiego 16. 6. Odjazd autobusu ČSAD z przystanku autobus. Havířov, střed o godz. 9.06.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 14. 6. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie. Program na miejscu.

ORŁOWA MIASTO i ŁAZY – Uwaga uczestnicy wycieczki do źródeł Olzy. Odjazd 18. 6. o godz. 6.45 z przystanku Orłowa Lutynia poczta, kolejno Orłowa szpital, dwie granice, Orłowa Obroki, Orłowa Zimny Dół – świetlica PZKO.

PTTS „BŚ" – informuje, że Rajd rowerowy Trzyniec, Mały Ostry, Nydek, Karpętna jest przełożony z przyczyn technicznych z soboty 18. 6. na niedzielę 19. 6. Odjazd z dworca kolej. w Trzyńcu o godz. 9.00. Informacje: Klus Jan 776 619 157, Tonowski Stanisław 732 414 381.

Oferty

JASTARNIA – TANIE POKOJE nad morzem, tel. 558 712 050 lub 0048 586 752 542. AL-029

Co za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, ul. Regera 6 (wejście przez park Pokoju), Cieszyn: do 30. 6. wystawa ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci i Młodzieży – Toruń 2004 „Moja przygoda w muzeum". Otwarte wt, czw, so: 10–14, śr, pt: 12–16, nie: 11–15.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 24. 6. wystawa „Cieszyńskie biografie". Otwarte po–śr i pt: 8–18, so: 9–15.

Wystawy

BIAŁA GALERIA, galeria TC: do 26. 6. wystawa Pavla Turjanskiego „Kontrasty". Otwarte po–pt: 9–15 po zgłoszeniu w portierni TD.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 1. 7. wystawa Renaty Filipowej „Pet art –wystawa dla dzieci". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 10–18.

GALERIA „ZDROWE MIASTO", Karwina, foyer Uniwersytetu Śląskiego: do 23. 6. wystawa Marceli Cinkowej „Malowanie na szkle". Otwarte po–pt: 10–16, czw: 10–17.

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie: do 28. 6. wystawa pocztówek „Karwina na przestrzeni wieków". Otwarte: po, wt: 8-12.30, 13-18, czw: 8-12.30, 13-18, pt: 8-12.30, 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA: do 20. 6. wystawa „Z życia gminy Końska". Otwarte wt–pt: 9–17, nie: 13–17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskiem". Otwarte wt–pt: 9–17, so–nie: 13–17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 7. 7. wystawa „Wędrówki w przyrodzie". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10:** do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa" – historyczna wystawa map. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów". Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **ORŁOWA MIASTO, Stary rynek 74:** do 3. 7. wystawa „115 lat ochotniczej straży pożarnej w Orłowej Mieście". Otwarte wt–pt: 9–17, so–nie: 9–13.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14:** do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szańce", wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Otwarte: wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

Głos LUDU ♦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ♦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ♦ Redaktor naczelny Beata Schönwald ♦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: *info@glosludu.cz* ♦ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrawa 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: *glosludu@volny.cz* ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ♦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *abocentrum@mediaservis.cz*; reklamacje – tel.: 800 800 890 ♦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ♦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ♦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ♦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222 ♦

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Chóry – ciąg dalszy

W podsumowaniu Festiwalu PZKO 2005 w akapicie nazwanym jak wyżej, autor odwołuje się do oceny imprezy dokonanej przez J. Wierzgonia. Osobiście podziękowałem dyrygentowi na stadionie za znakomity dobór repertuaru, czytelność nut itp. oraz wszystkim Chórom za przygotowanie śpiewu. Samo wykonanie programu podsumowano na Zarządzie ZŚM w dniu 1. 6. br. zaś konkretne błędy i ewidentne pomyłki- ‚zanotowano w „Ustaleniach"; są one dostępne w Internecie, głównie po to, by ustrzec się ich w przyszłości. Zdaniem Zarządu, najbardziej poszkodowane z chórów na Festiwalu były najlepsze chóry jednorodne „Zaolzie", „Melodia" i „Gorol", które po żelaznorepertuarowym „Witómy Was", nie miały żadnej szansy dobrego wykonania kolejnych utworów bez praktikabli – czyli bez kontaktu z dyrygentem. Krytyka chórów nie uczestniczących w Festiwalu jest nawet może prawdziwa, ale czy nie przyniesie więcej szkody niż użytku? Chciałoby się powiedzieć coś o słoniu i porcelanie lub Liberum veto.

Wymieniono cztery zespoły. Czyżby informator nie wiedział, że „Przełęcz" musiała do Lichenia tuż przed Festiwalem przygotować 9 utworów obowiązkowych, że solista jest właśnie z Mostów i że chyba przemęczenie mogło być przyczyną nieobecności, gdyż nasz repertuar mieli mimo wszystko opanowany. „Canticum Novum" przygotowywało się bardzo intensywnie na konkurs i zdobyło znakomitą nagrodę na Słowacji, czyż nie zauważono naszej wspaniałej młodzieży chóralnej z innego chóru L. Kaliny? Zespoły „Collegium Canticorum" wraz z „Dźwiękiem" uczestniczyły w super koncertach „OLZA" w ramach Lewron Orchestra na trzy dni przed naszą imprezą, a przecież mają też swoje obowiązki i rodziny. Brak chórzystów frysztackich z Koła PZKO, gdzie państwo Wierzgoniowie mają wiele zasług, zostawiam bez komentarza. Obym się mylił, ale czy bezmyślna krytyka nie spowoduje tego, że te oraz inne chóry mogą zlekceważyć kolejne wspólne nasze śpiewanie za własne pieniądze... Jestem daleki od szukania „dziury w całym", wręcz przeciwnie, po staropolsku z czapką do ziemi, bez ironii i patosu chylę czoła nad ogromnym wysiłkiem Prezesa ZG PZKO inż. Z. Stopy czy wielu innych dobrowolnych, bezinteresownych organizatorów Festiwalu, ale teraz i zawsze należy przez zwyczajną grzeczność i dla zgody, która buduje, zapytać o zdanie krytykowanych, tym bardziej, że przed nami śpiewakami stoi druga część Walnego Zgromadzenia Delegatów w piątek 17. 6. 2005 o godz. 16.00.

Inż. JAN HŁAWICZKA

Podziękowanie

Składamy niniejszym p. inż. Romanowi Suchankowi serdeczne podziękowanie za publiczne napiętnowanie naszej nieobecności na Festiwalu PZKO`05. W tydzień później zaliczyliśmy w Banskiej Bystricy jeden z największych (zdaniem fachowców) sukcesów konkursowych zalziańskiej chóralistyki w historii. Za te laury zdobyte dla naszej mniejszości na Zaolziu kosztem nieobecności 28 maja na stadionie w Trzyńcu serdecznie wszystkich przepraszamy i obiecujemy poprawę. W przyszłości zrezygnujemy z ambicji artystycznych a młodsi członkowie z sesji egzaminacyjnych i egzaminów na uczelniach.

»CANTICUM NOVUM«

PS. Kilku członków „CN" na Festiwalu PZKO jednak zaśpiewało razem z ponad 50-osobową grupą z „Collegium Iuvenum" i „Alaudae" (również w naszym imieniu), która była bardzo dobrze przygotowana do wspólnych utworów, czego nie można powiedzieć o niektórych śpiewakach z innych chórów...

Z redakcyjnej poczty

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Dziękujemy za udaną wycieczkę

MK PZKO w Mistrzowicach zorganizowało w dniach 4 i 5 czerwca 2005 dwudniową wycieczkę do Zakopanego.

Wycieczka była prawdziwą lekcją pokazową, która umożliwiła nam wzbogacić naszą wiedzę o Śląsku Cieszyńskim aż po Zakopane. Mogliśmy podziwiać piękno przyrody mijanych okolic, a także poznać uroki tatrzańskiej architektury, kultury i zwyczajów ludowych. Pracownicy naukowi Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, byli studenci p. prof. D. Kadłubca przekazywali nam wiedzę etnograficzną o mieszkańcach tych okolic. Wycieczka była dla nas wielkim przeżyciem. Do domu wracaliśmy zadowoleni i wystarczająco wyczerpani. Resztki energii wydaliśmy na śpiewanie ludowych pieśni, co nie pozwoliło w autobusie na drzemkę. Dziękujemy p. prof. D. Kadłubcowi, prezesowi Koła PZKO w Mistrzowicach za zorganizowanie tak wspaniałej wycieczki.

BARBARA I ROMAN ŻYŁOWIE

Ale heca!

– Co mo wspólnego chmura i facet?
– pyto Jewa Klary.
– Chyba nic.
– Mylisz sie, jak znikajóm, je piekny dziyń.

***

Hawiyrz idzie na szychte. Naroz przystowo i mówi sóm do siebie:
– Byle sie nie stało jaki nieszczęści, bioły kocur mi przelecioł droge!

***

Podczas przedstawiynio w tyjatrze dwie baby dzielóm sie wrażyniami.
– Tyn aktor je fantastyczny! – prawi jedna.
– To prowda. A wiysz, że ta baba, kieróm teraz całuje, je jego ślubnóm?
– W takim razie gro jeszcze lepszy, niż żech myślała.

***

Bokser siedzi na fotelu dyntystycznym.
– Czy przed rwanim zęba móm dać znieczulyni? – pyto dochtór.
– Mie na tym za bardzo nie zależy, ale na pana miejscu...

***

Pietroszek spotkoł nad morzym kolege.
– Co tu robisz? – pyto sie go.
– Jeżech w podróży poślubnej.
– A kaj je twoja baba?
– Zóstała z dzieckami dóma.

Wydarzenia Sportowe

UNICZOWIANIE ZDEKLASOWALI TRZYNIEC ● DZIEĆMOROWICE URATOWANE

Banik wciąż nie rezygnuje

MSLF

● **TRZYNIEC – UNICZÓW 1:5 (0:1) Bramki: 88. Hrdlovič (samob.) – 28. Vaníček, 53. Hrdlovič, 55. T. Řehák, 77. Večeřa, 90. M. Večeřa. Sędziował Chramcow. Widzów 100.** Trzyńczanie wzięli tęgie lanie – pięć ciosów na własnym podwórku ostatnio zebrali pod koniec lat osiemdziesiątych. Gdyby przy stanie 0:0 Malíř pokonał bramkarza, być może nie byłoby tak kiepskiego pożegnania z garstką fanów i smętnego widowiska. Pierwsza połowa była na ogół wyrównana. Dogodnych okazji nie spożytkowali Malíř i Kluz (obaj dwukrotnie) a z drugiej strony Vaníček. Po przerwie na boisku zaistniała już tylko jedna drużyna. **Najważniejsze minuty**: 28. Vaníček pozostawiony po kornerze bez asekuracji – 0:1; 53. Hrdlovič sam na sam z Cymorkiem 0:2; 55. po fatalnym kiksie Cymorka do pustej bramki trafia T. Řehák – 0:3; 77. Kopecký huknął w poprzeczkę i T. Večeřa ulokował piłkę w siatce – 0:4; 88. po szybkiej kontrze Hudzieczka Hrdlovič popisuje się samobójem – 1:4; 90. T. Řehák z własnej połowy rozpoczyna rzadko spotykany slalom i po jego podaniu przed pustą bramkę M. Večeřa dopełnia formalności – 1:5. (man)

Lokaty: 1. HFK Ołomuniec 65, 2. Uniczów 60, 3. Zlin B 53,... 13. Trzyniec 30 pkt.

DYWIZJA E

● **BANIK OLBRACHCICE – JAKUBCZOWICE 1:0 (0:0). Bramka: 69. Sochora. Sędziował Straka. Widzów 80.** Tego nie spodziewał się chyba nawet największy optymista. Olbrachciczanie pokonali w sobotę lidera tabeli i zachowali szansę na uratowanie dywizyjnej skóry. Kto – po 1. Wałaskim FC – będzie drugim spadkowiczem z dywizji, o tym przesądzi dopiero ostatnia kolejka. Olbrachcice zagrają na wyjeździe z Wielkimi Łosinami, czternaste w tabeli Mikulowice zmierzą się na wyjeździe z Orłową. W wypadku równości punktów decyduje bilans strzelonych i straconych bramek, a tu w lepszej sytuacji od Mikulowic jest Banik Olbrachcice. *– W sobotę musimy rozmontować Wielkie Losiny i liczyć na to, że Orłowa pokona Mikulowice* – stwierdził kierownik Banika **Ivan Marini**. Bohaterem zwycięskiego spotkania z Jakubczowicami był obrońca Karel Sochora. W 38. minucie po strzale Svatonskiego Sochora w ostatniej chwili wybijał futbolówkę z linii bramkowej, w 69. minucie strzelił zaś gola na wagę trzech punktów.

Fot. MAREK SANTARIUS

W Olbrachcicach walczono o każdy centymetr murawy.

Piłkę pociągnął prawą stroną Figura, podał do Sochory, a ten uderzeniem pod poprzeczkę postawił kropkę nad i. Bezbłędnie pracowała w meczu olbrachcicka defensywa, goście w drugiej połowie grozili przeważnie ze stałych fragmentów gry. (jb)

● **CZESKI CIESZYN – MIASTO ALBRECHTICE 4:0 (1:0). Bramki: 44. J. Myšinský, 53. Groš, 67. Martinček, 90. Maceček. Sędziował Paták. Widzów 200.** Podopieczni Dalibora Damka pożegnali się z kibicami naprawdę w wielkim stylu. W pierwszej odsłonie po stałych fragmentach gry Zimy Maceček mógł zdobyć głową trzy gole, nie dał rady też Bauman. Gospodarze cieszyli się z bramki do szatni, kiedy po podaniu Macečka szczęście uśmiechnęło się do Myšinskiego. Po przerwie Večeř idealnie obsłużył główkującego Groša, w 67. celnym krosowym uderzeniem z dystansu popisał się z ogromną determinacją grający Martinček. Goście mieli tylko jedną okazję, ale Mrózek brawurowo sparował strzał Sojčáka. W doliczonym czasie 16. gol w rozgrywkach zdobył kanonier Maceček. *– Było to udane widowisko. Nareszcie spożytkowaliśmy nadarzające się okazje* – cieszył się najlepszy zawodnik na boisku **Robert Martinček**. (man)

● **KRÓLEWSKIE NOWE SADY – SLAVIA ORŁOWA 0:1 (0:1). Bramka: 5. Kopel. Widzów 100.** Celem Slavii jest utrzymanie szóstej lokaty w tabeli. Do meczu w Kralowej orłowianie nie podchodzili więc ulgowo i równie poważnie potraktowali to spotkanie gospodarze. W nerwowym pojedynku aż roiło się od fauli. Slavia już w 5. minucie strzeliła gola i jak się później okazało, jedynego w meczu (Kopel wykorzystał nieporozumienie pomiędzy bramkarzem a stoperem gospodarzy). *– Całe szczęście, że nikt z piłkarzy nie złamał nogi* – podsumował krótko spotkanie trener Slavii Dušan Kohút. (jb)

● **KS DZIEĆMOROWICE – KRAWARZE 0:2 (0:1). Bramki: 25. Režnar, 85. Hendrych. Sędziował Vacula. Widzów 110.** Sezon w Dziećmorowicach daleki jest od ideału i również w przedostatnim swoim występie podopieczni trenera Jaroslava Netoličkiego nie zachwycili. Krawarze pokazały klasę, doświadczenie i piłkarski spryt. *– Grunt, że utrzymaliśmy dywizyjną przynależność* – powiedział sekretarz dziećmorowickiego klubu **Milan Kyša**. Najważniejsze minuty: 25. Režnar z woleja – 0:1; 85. Hendrych z kontry – 0:2. (jb)

● **OPAWA B – MKF KARWINA 7:1 (3:0). Bramki: 44., 50. i 78. Korčian, 20. i 90. Půda, 15. Mikula, 57. Drahno – 66. Dittrich. Widzów 100.** Piłkarze Karwiny popsuli dobre wrażenie z całego wiosennego sezonu. Wynik nie wymaga komentarza.

Lokaty: 1. Jakubczowice 67, 2. Krawarze 52, 3. Opawa B 51,... 5. Karwina 47, 6. Orłowa 41, 7. Cz. Cieszyn 41,... 13. Dziećmorowice 31, 14. Mikulowice 31, 15. Olbrachcice 28, 16. 1. Wałaski FC 27 pkt.

XXIX Puchar Lata

MK PZKO Leszna Dolna – organizator XXIX Pucharu Lata – otwartych Mistrzostw PZKO w mini piłce nożnej informuje, że tegoroczna edycja tego popularnego turnieju odbędzie się na boisku KS w Wędryni w sobotę 9 lipca br. Prezentacja drużyn w dniu turnieju od godz. 7.30-8.15, rozpoczęcie o godz. 8.30.

Zgłoszenia drużyn (6+1) należy wysłać w nieprzekraczalnym terminie do wtorku 28 czerwca listownie na adres: Tadeusz Szkucik, 739 61 Dolní Lištná 157.

Wpisowe do turnieju wynosi 400 koron za drużynę. Pucharu przechodniego broni drużyna Lesznej Dolnej. (TaSz)

Nowy termin pięcioboju lekkoatletycznego

Z powodu fatalnej pogody zaplanowane na ubiegłą niedzielę w Trzyńcu igrzyska w pięcioboju lekkoatletycznym nie doszły do skutku. Organizatorzy z Sekcji Sportowej przy PTTS Beskid Śląski informują, że zawody przełożono na najbliższą niedzielę 19 czerwca (start o godz. 9.00). Rywalizacja pięcioboistów obejmuje kategorię 15-35 lat i weteranów powyżej 35 lat.

Koszty startowe dla młodzieży wynoszą 20 Kc, dla weteranów – 50 kc, wpłaca się podczas prezentacji. (r)

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: PIOTROWICE UTRZYMAŁY DOBRĄ PASSĘ

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● **LOKOMOTYWA PIOTROWICE – PUSTA POLOM 3:3 (1:1). Bramki: 21. Pikonský, 48. Wrubel, 85. Gill – 37. Neuwirth, 53. Farský, 70. Dušek. Sędziował Urban, Widzów 80.** Piotrowiczanie wiosną nie przegrali jeszcze meczu i dobrą passę utrzymali również w przedostatniej kolejce. **Najważniejsze minuty:** 21. Benefi obsłużył Pikonskiego – 1:0; 37. Neuwirth krosowym uderzeniem – 1:1; 48. Novák dośrodkował wprost na głowę Wrubla – 2:1; 53. Neuwirth długą piłką uruchomił Farskiego – 2:2; 70. akcja z pierwszej piłki: Farský podaje do Neuwirtha, ten do Duška – 2:3; 85. Gill z 20 m mocnym strzałem wyrównał na 3:3. (jb)

● **FULNEK – BOGUMIN 4:0 (0:0). Bramki: 46. i 76. Šesták, 65. Sluka, 90. Blaževič. Sędziował Machovský. Widzów 200.** „Faja" na boisku lidera dzielnie trzymała się tylko w pierwszej połowie. **Najważniejsze minuty:** 46. Šesták przebił się lewą flancą w pole karne – 1:0; 65. Sluka po rzucie rożnym z 18 m podwyższył na 2:0; 76. Šesták wykorzystał błąd obrony – 3:0; 90. Blaževič ustala wynik meczu – 4:0. (jb)

● **MOSTY KOŁO JABŁONKOWA – FRENSZTAT 1:2 (0:1). Bramki: Běhal – Košelík, Krumpolc. Sędziował: Wiszczor. Widzów 150.** Pogodzeni ze spadkiem mosteczanie chcieli na własnych śmieciach nareszcie sięgnąć po komplet punktów, ich wysiłki poszły jednak na marne. Wałasi wyszli na prowadzenie po błędzie I. Lyska. W drugiej części spotkania Mosty rzuciły się do ataku, ale dużego efektu z tego nie było. Goście o swoim zwycięstwie przesądzili po kornerze, kiedy celnym uderzeniem popisał się Krumpolc – 0:2. Po akcji T. Nieslanika i Buli napastnik Běhal zdołał już tylko obniżyć. (man)

Lokaty: 1. Fulnek 74, ,... 10. L. Piotrowice 36, 12. Bogumin 29,... 15. Mosty 22, 16. Dobra 12 pkt.

I A KLASA – GRUPA B

Raszkowice – Skrzeczoń 3:2 (dla gości Glaic, Výtisk), Bystrzyca – Bruszperk 2:2, Stonawa – Odry 7:0, Sj Rychwałd – Przybor 2:2. **Lokaty:** 1. Frydlant n. O. 56,... 4. Stonawa 37,... 8. Bystrzyca 35, 10. Skrzeczoń 32, 11. Rychwałd 30, 12. Ticha 29, 13. Przybor 28, 14 Odry 19 pkt. *Bliżej w czwartkowym numerze gazety.*

I B KLASA – GRUPA B

Hať – Pietwałd 5:1. **Lokaty:** 1. Lis[illegible]wiec 49,... 13. Pietwałd 27 pkt.

I B KLASA – GRUPA C

Orłowa B – Żuków G. 2:0, Karwina B – Jabłonków 5:2, Wędrynia – Lutynia [illegible] 0:4, Niebory – Sedliszcze 1:2, Sucha G. – Wierzniowice 0:2, Nydek – Śmiłowice 1:1, Dąbrowa – FK Hawierzów 2:[illegible] **Lokaty:** 1. FK Hawierzów 51, 2. Lutynia D. 49, 3. Sucha G. 46,... 13. Żuków G. 24, 14. Dąbrowa 8 pkt. (Opr. [illegible])